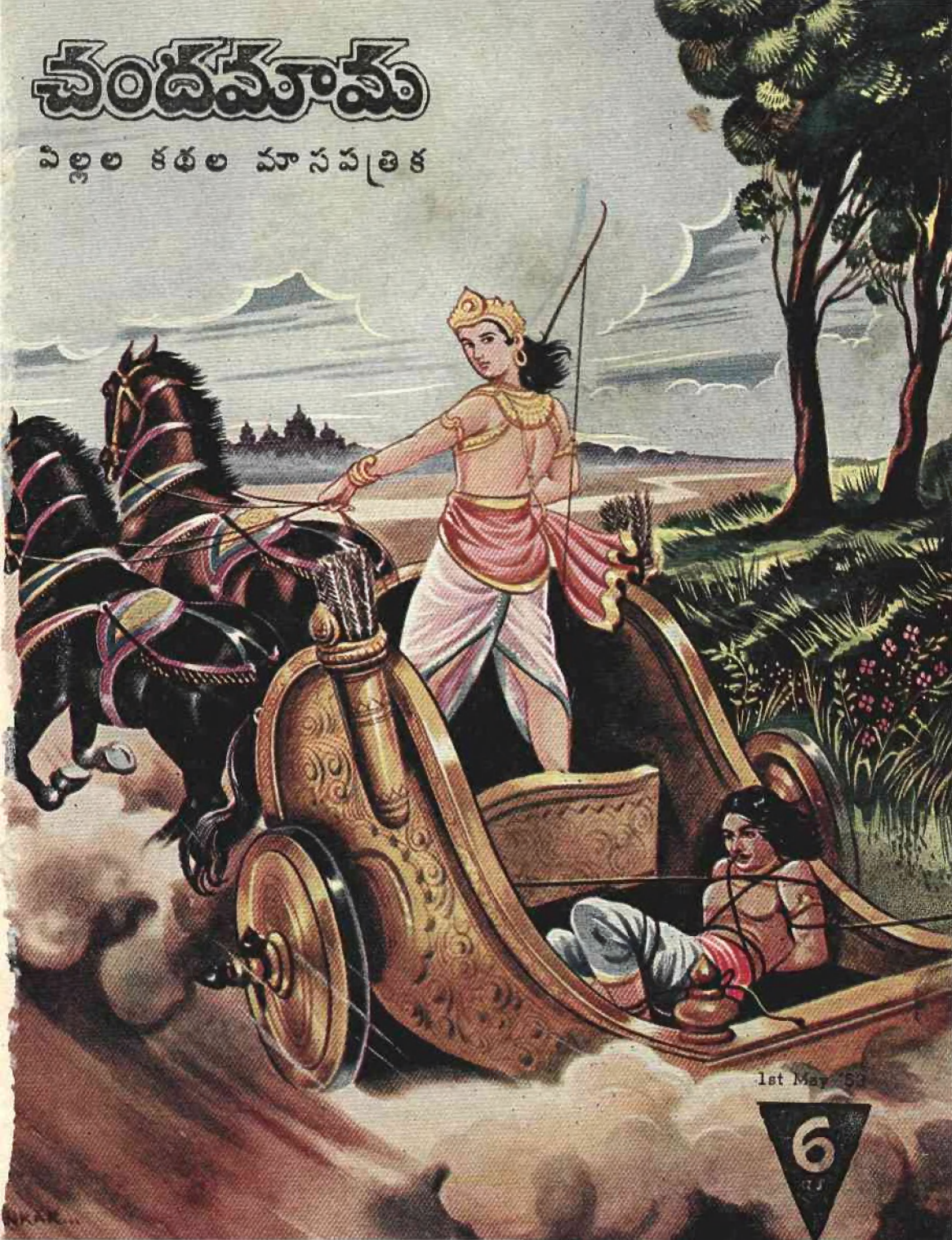

చందమామ

పిల్లల కథల మాసపత్రిక

1st May '52

6

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

విద్యుత్ గానం

పంపినవారు:
సి. పి. శ్రీనాథ్ - వెల్లూరు

ఫిఫ్త్

30 వారాలు

ఆంధ్ర దేశమంతటా
విడుదల!

ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రొడక్షన్స్
వారి

తీర్థి

(తెలుగు)

బి.యస్. సరోజ... తిక్కరిసి... ప్రేమ్ నజీర్

N44

Release thro: THE VAUHINI PICTURES LTD..

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

సెలవు రోజులలో	...	9	చిత్రమైన సమస్య	...	33
చీమలూ - రాజూ (గేయకథ)	...	10	ఒకరినిమించి ఒకరు	...	39
నీతిగలలేడి (జాతకకథ)	...	13	దేవదారువు	...	42
శబ్దవేధి (సిరియల్)	...	17	ఇది చేయగలవా?	...	44
తేడా ఎక్కడ?	...	25	ధర్మయుద్ధం	...	45
దైత్యుని తోట	...	29	అసహాయశూరుడు	...	50

ఇవన్నీగాక బదులుచెప్ప - తొమ్మిదిమహత్వం - ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ - మరి అనేక మైన అకర్షవంతమగు కొత్తశీర్షికలు

ప్రసాద్ ప్రొసెస్

నవీన పరికరాలతో, అనుభవజ్ఞులైన పనివారితో: లైసు, హాఫ్టోన్, మిశ్రమ, కలర్ బ్లాకులు అన్నిరకముల అచ్చుపనులకు అనుకూలించేలాగు ఉత్తమంగా తయారుచేసి మీకు నకాలంలో అందించగలము.

ఈ ప్రతికలోని బ్లాకులు—కవరుపేజీ బ్లాకు, లోపలి కథల బ్లాకులతో నహ—అన్నీ మేము తయారుచేసినవే.

— : వివరాలకు ఈ దిగువ విభాసానికి వ్రాయండి : —

ప్రసాద్ ప్రొసెస్

2 & 3, ఆర్కాట్ రోడ్, వడపళని,

మదరాసు - 26.

విన్సెంట్

దేవదాసు

...శరత్ బాబు రచించిన ప్రఖ్యాత నవల...

దర్శకత్వం... వేదాంతం రాఘవయ్య

సావిత్రి... లలిత... నాగేశ్వరరావు... రంగారావు... సి.ఎస్.ఆర్... పేకేటి

స్టూడియోస్... నేషన్స్ & లేవెలి...

మీకు

తీపి వస్తువ

తినాలని

యున్నప్పుడు

మార్కెట్స్ కోరండి

శ్రీశ్రీ మైన్ స్వీట్సు

క్రీము టాఫీసు, మధ్య

క్రొత్త ఫలము లతోనున్న

స్వీట్సులను అడగండి

సి. అండ్ ఇ. మార్కెట్ (ఇండియా) లి

ADP

డోంగ్రేగారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టినిచ్చి, పండ్లు
మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును ఆరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

చందాదారులకు మనవి

ప్రైవేట్ చిందమామ యానెల్ చివరి
వారంలో పొమ్మ అవుతవి. నకాలంలో
అందనివారు, వారి పొప్టాఫినులో ఏర్పాదు
చేస్తూ, ప్రైవేట్ పడతేడీలోగా మాకు
తెలియపరచ గృహతాము. ఆ ప్రైవేటువచ్చు
కంప్రైంట్లు, గత నెలలో చేరలేదనే
కంప్రైంట్లు గమనించబడవు.

మేనేజరు

చందమామ

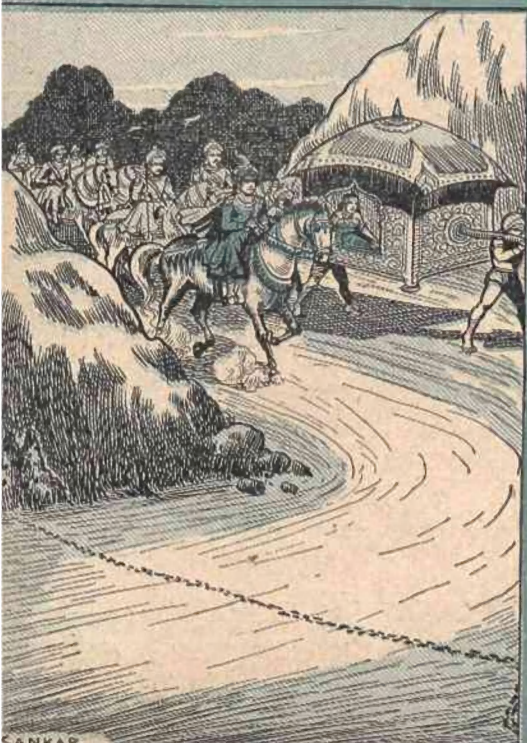
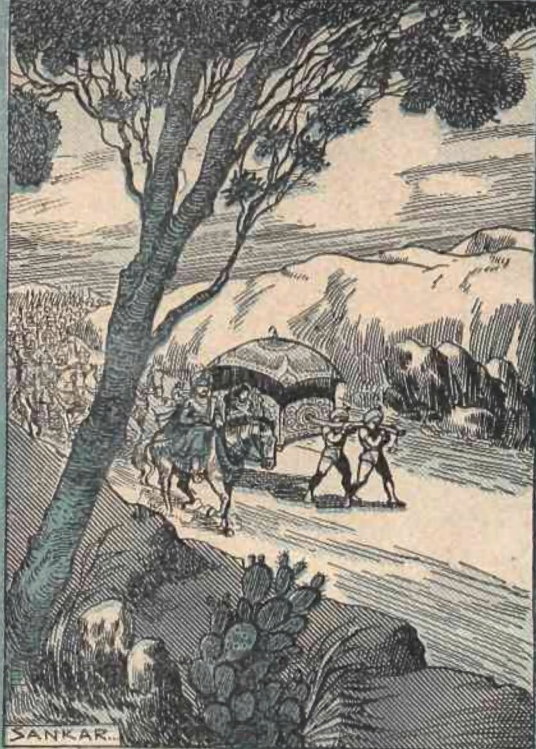
నంచాలకుడు:
'చక్రపాణి'

ఈ సంచిక చేరేసరికి మీరు సెలవులలో కులాసాగా కాలక్షిపం చేస్తూవుంటారు. కాలక్షిపం అనగానే కాలాన్ని వ్యర్థంచేయడమని కొందరి వుద్దేశం. కాని అది పొర పాటు. మీలో చాలామందికి, ఏడాదిపాడుగునా చవీవే పుస్తకాలు ఒకమూల పడవేసి, అవకాశం ఉన్నంతలో ప్రయాణాలుచేదామని కుతూహలంపుంటుంది. వీలైనన్ని కొత్త కొత్త ప్రదేశాలు చూశాలని పరదావుంటుంది. ఇవి నిజానికి, చాలా మంచి వుద్దేశాలని గట్టిగా చెప్పవచ్చు. ప్రపంచవిఖ్యాతి పొందిన మర రమీద్రకవికి పుస్తకాల మీదకంటె కూడా పర్యటనచేయడంమీదనే ఎక్కువ మక్కువగా వుండేది తరుచు ప్రకృతిదృశ్యాలను చూడటంలోనూ, ఆ సౌందర్యంలో లీనమైపోవటంలోనూ ఆయన ఎక్కువ కాలాన్ని వినియోగించేవాడు. దీనిని బట్టి, పర్యటనచేయటం సరదాకోసమేకాదు, దానివల్ల తగినంత ప్రయోజనంకూడా వుంటుందని మనం తెలుసుకోవాలి.

చీమలు-రాజు

అనగనగ ఒక రాజు
అతడు అతి బలశాలి.
పేదసాదల అండ,
యముడు దుష్టులపాలి.

ఖగమృగాదులభాష
కీటకాదుల భాష
ఎరుగు అతడన్నియూ,
లేదు తెలియనిభాష !

ఒకరోజు అతడు తన
సతీ సుహృదులకూడి
ఒక వన్యమార్గాన
పయనించుచున్నాడు.
ఇంతలో చూచాడు
పెద్ద చీమల బారు.
అవనుకొంటున్నాయి—
'రాజుగారొచ్చారు.
మనకు మూడిందింక
నేల రాసేస్తారు.
పురుగు లెవరికీ లెక్క ?
దొడ్డ ప్రభువులు వారు.'

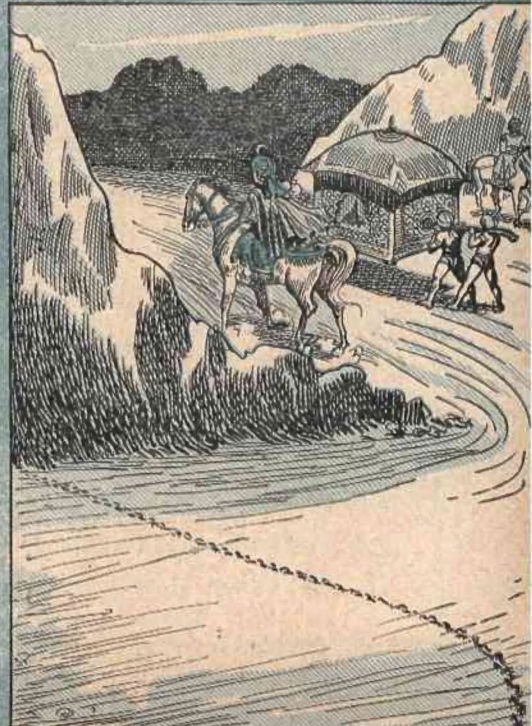
రచన :

బైరాగి

'ఆర్తరక్షణ రాజు
ధర్మమన్నది ధృవం.
సబలమైనది చాల
అబలరోదనరవం.'

అని గిరుక్కునమరలి
త్రోవ తా చూపాడు.
ఊరకే పోలేడు
చిట్టిచీమల గోడు.

చీమ పలుకులువిన్న
చతురధరణపతికి
వింతగా తోచి ఇది
చెప్పాడు నిజ సతికి.
ఆవిడన్నది—'అహా!
ఏమి చీమల పొగరు?
రాజుకా దూషణలు!
అణచరాదా పొగరు?'
రాణి మాటలు చెవిని
పెట్టలేదా రాజు.
అన్నాడు వెంటనే
ఆ మంచి మహారాజు—

అట్టమీది బొమ్మ

విద్యలు పూర్తి అయిన తరువాత ద్రోణాచార్యులు శిష్యులందరినీ పిలిచి, “నా గురుదక్షిణమాట యేమిటి?” అని అడిగాడు. అందరూ చేతులు కట్టుకుని నిలబడి, ‘మీరేమి కోరినా ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నా’మన్నారు. అప్పుడు ద్రోణుడు “నాకు కావలసిందల్లా ఒక్కటే: ఐశ్వర్యగర్వంతో మిట్టిపడుతున్న ఆ ద్రుపదుణ్ణి ఒడిచికట్టి తీసుకురావాలి” అని చెప్పాడు.

‘ఒకే, దీనికేముంది!’ అంటూ వారు కవచాలు ధరించి, అస్త్రశస్త్రాలు చేతపట్టి, రథాలు తయారుచేసుకుని, ద్రుపదునిపైకి యుద్ధానికి తయారై వెళ్లారు. అందరూ వెళ్ళారు కాని, అర్జునుడు మాత్రం అప్పుడు వెళ్ళలేదు.

ఈ వార్త ముందుగానే తెలిసిన ద్రుపదమహారాజు తన సైన్యాలను సిద్ధం చేసుకొని తలపడ్డాడు. గొప్ప యుద్ధం జరిగింది. ద్రుపదుని బాణాలు కొరవుల కవచాలను చీల్చివేసాయి. ఐదుగురూ మారులందరూ చావుదెబ్బలు తిని, పాండవులున్న చోటికి చేరుకున్నారు.

అప్పుడు అర్జునుడు గురువుకు ప్రణామిల్లి. ధర్మరాజుకు నమస్కరించి, అనుమతి పుచ్చుకొని, ద్రుపదునిమీదికి అత్యుత్సాహంతో బయల్దేరాడు.

బ్రహ్మాండమైన మత్స్యలు సముద్రాన్ని అల్లకల్లోలంచేసేటట్టుగా భీముడు గదాపాణి అయి, ద్రుపదుని యేనుగులను కొట్టాడు. అవి కొండలలాగా క్రింద కూలుతూ పచ్చినై. ద్రుపదుని సైనికులు నివ్వెరపడి చూడసాగారు. గురువు ఆజ్ఞ నెరవేర్చాలనే గట్టి పట్టుదలతో అర్జునుడు ప్రళయకాలపుటగ్గిలాగా ప్రజ్వరిల్లి, ద్రుపదుని రథం చుట్టుముట్టి, మహారథుడైన ఆ ద్రుపదునిపైన ధారాపాతంగా శరవర్షం కురిపించాడు. అయేసరికల్లా ద్రుపదుడు అదృశ్యుడయ్యాడు! పాంచాల సైన్యంలో హాహాకారాలు చెలరేగినై. అప్పుడు ద్రుపదుణ్ణి రక్షించటానికని సత్యజితుడు అర్జునుడితో యుద్ధంచేశాడు. కాని, వాని రథం కూలిపోయింది. సైన్యం చెదరిపోయింది. సత్యజిత్తు పలాయితుడయ్యాడు.

అప్పుడు మళ్ళీ అర్జునుడికి ద్రుపదుడికి మధ్యని ఘోరమైన యుద్ధం జరిగింది. అర్జునుడి దెబ్బలకు తట్టుకోలేక ద్రుపదుడు పారిపోబోతుండగా వానిని అర్జునుడు పట్టి, కట్టి, ద్రోణాచార్యునివద్దకు తీసుకపోయి, ఆయనకు తన గురుదక్షిణగా సమర్పించాడు.

నీతి గల లేడి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీనగరాన్ని పరిపాలించే కాలంలో, ఒకప్పుడు బోధిసత్వుడు లేడిగా జన్మించాడు. ఆ లేడి బంగారులేడి. దాని కన్నులు కెంపులలాగా మెరిసిపోతూన్నాయి. గిట్టలు వెండివారిలాగా తళతళలాడుతున్నాయి. దానిచేరు లక్కపూసివట్టు ఎర్రగా వున్నది. ఆ బంగారులేడి, ఒక మర్రిచెట్టుకింద నివసిస్తూ, ఐదువందల లేళ్లుగల ఒక మందకు పెద్దగావుంటున్నది. దానికి 'మర్రిచెట్టులేడి' అని పేరు.

ఆ సమీపంలోనే ఒక రావిచెట్టుకింద మరి ఒక లేడి నివసిస్తున్నది. అదీ బోధిసత్వుని లాగా అందమైన లేడే. బంగారపుచాయదే. దాని పెద్దరికంకిందకూడా ఒక ఐదువందల లేళ్లు గల మంద ఉంటున్నది. దీనికి 'రావి చెట్టులేడి' అనిపేరు.

ఆ కాలంలో కాశీరాజుకు వేట ఒక వ్యసనంగా ఉండేది. రోజూ తనవెంట వేటకు

రమ్మని ప్రజలనందరినీ నిర్బంధించేవాడు. ఈ ఒత్తిడి సహించలేక, ముఖ్యులు పది మంది ఒకచోట కూడి ఇలా యోచించారు.

"ఈ రాజుకిపట్టిన వేటపిచ్చివల్ల మన పనులన్నీ నాశనమవుతున్నాయి. ఈ బాధ తప్పించుకునేటందుకు—రాజు గారి తోట లోనే తిండి, నీళ్లూ సదుపాయంచేసి, లేళ్ల మందనుతెచ్చి వదిలితేనో!" అని అనుకున్నారు. ఇందుకు అందరూ సమ్మతించారు. అనుకున్నట్టే తోటలో మంచి గరికె మొలిపించి, నీటివసతి అమర్చి, సిద్ధంచేశారు.

జనమంతా కలిసి, ఆడవులకు పోయి లేళ్ళను పట్టసాగారు. వాళ్లు పట్టిన వాటిలో, లేళ్ళమందల పెద్దలైన మర్రిచెట్టు లేడి, రావిచెట్టులేడి దొరికిపోయినై. పట్టిన లేళ్ళనన్నిటినీ వాళ్లు సిద్ధంచేసివుంచిన తోటలోపలికి తరుముకుపోయారు. అన్ని తోటలోపలికి పోగానే ద్వారం మూసివేశారు.

తరువాత వాళ్ళు రాజువద్దకు పోయి,
 “ప్రభూ!—మా పనులు పాడుగాకుండా,
 మీ సౌకర్యంకోసం మే మీ ఏర్పాటు చేశాము.
 దయవుంచి, యిటుపైన ఆ తోటలో లేళ్లను
 మీ ఇష్టారాజ్యంగా వేటాడి, ఆరగించ
 వచ్చు” అని విన్నవించారు.

వాళ్లకోరికప్రకారం, రాజు వెళ్ళి తోటలో
 చూచేసరికి బంగారుఛాయగల లేళ్లు రెండూ
 కంటబడినై. వాటిని చూచి ముచ్చటపడి,
 ‘ఈ రెండింటినీమాత్రం కొట్టకూడదు’ అని
 ఆజ్ఞాపించాడు. వేటకు రోజూ రాజే వెళ్ళే
 వాడు. ఒక్కొక్కప్పుడు వంటవాడు వెళ్లేవాడు.

రాజు ఎక్కు పెట్టిన బాణం చూడటం
 తోనే లేళ్లు భయపడి, చెల్లాచెదురుకావటం,
 దెబ్బతిన్న లేళ్ళు లెక్కలేకుండా, చచ్చి
 పడిపోవటమూ మామూలయింది. అప్పుడు
 మరిచెట్టులేడి ఐన బోధినత్వుడు రావెచెట్టు
 లేడిని పిలిపించి, ఇలా అన్నది :

“మిత్రమా!—వేటలో మన లేళ్ళు
 లెక్కాపత్రం లేకుండా చచ్చిపోతున్నాయి.
 చచ్చేవి చస్తూవుండగా, అనవసరంగా అనేక
 మైన లేళ్ళు దెబ్బతింటున్నాయి. రోజూ
 ఒక లేడిఐనా చచ్చేతీరాలి కనుక, వంతులు
 ఏర్పరుద్దాం. వంతువచ్చిన లేడి తిన్నగా
 వధ్యశాలకు పోవటం, కత్తికింద కొయ్యమీద
 మెడ చాచటం మామూలుచేదాం. ఇలా ఐతే,
 తక్కిన లేళ్లకు దెబ్బలు తప్పతై.”

ఈ ఏర్పాటు రావెచెట్టులేడికి నచ్చింది.
 అది సమ్మతించిపోగానే, నాటినించి ఒకొక్క
 మందలోనించి రోజూ ఒకొక్క లేడి వధ్య
 శాలకు పోయి, కత్తికింది కొయ్యపైన మెడ
 పెడుతూవచ్చింది. ఇందువల్ల మందలలో
 వుండే తక్కిన లేళ్లకు దినదినగండం తప్పి
 పోయింది.

ఇలావుండగా, ఒకరోజున—

రావెచెట్టులేడి మందలో వుండే ఒక
 చూలులేడికి వంతువచ్చింది. వెంటనే అది

తన యజమానివద్దకు వెళ్ళి "నేను నిండు చూలాలిని. ఇక కొద్దిరోజులు పోతే నేనూ నా బిడ్డాకూడా రాజుగారి ఫలహారానికి ఉపయోగపడతాము. కనుక, ఇప్పటిమట్టుకు నన్ను వదిలిపెట్టండి" అని అనేకవిధాల ప్రాధేయపడింది.

అందుకు రావిచెట్టులేడి "టట్, అలా వీల్లేదు, యెవళ్ళకర్మ వాళ్ళు అనుభవించి తీరవలసిందే. నీవంతుకి మరొకళ్ళను పంపటం పనికిరాదు" అని నిష్కర్షగా చెప్పింది. అప్పుడు ఆ చూలులేడి బోధి నత్తుడిదగ్గరకు పోయి తన విచారగాధ వలపోసుకుంది.

బోధినత్తుడు అంతావిని, "నీకువచ్చిన భయమేమిలేదు. నువ్వు వెళ్ళు. నీప్రాణానికి నాప్రాణం అడ్డు" అని ధీమాచెప్పి పంపాడు. ఆ చూలులేడి వెళ్ళగానే, మర్రి చెట్టులేడి సరాసరి వధ్యశాలకు పోయి, తల కత్తికింది కొయ్యపైన పెట్టి నించుంది.

అంతలో రాజుగారి పంటలవాడు వచ్చి చూచి, ఆశ్చర్యపోయాడు. "ఇదేమిటి! ప్రభువువారు క్షమించి వదిలిన ఈ బంగారు లేడి వచ్చి నించుందేమిటి!!" అంటూ, పోయి, యీవార్త రాజుకు చెప్పాడు. ఈ వార్త వినగానే రాజు రథంయెక్కి, పరి

వారంతోసహా అక్కడికి వచ్చేశాడు. వచ్చి బోధినత్తుడితో "ఓ లేళ్ళరాజా!—నిన్ను స్వేచ్ఛగా ఉండమని వదిలిపెట్టాముకదా! నీవువచ్చి ఇలా మా మూలు లేడిలాగా కత్తికింద మెడ పెట్టడమేమిటి?" అని అడిగాడు.

"ప్రభూ!—ఇందులో మరేమీ విపరీతం లేదు" అంటూ, ఆరోజు వంతు వచ్చిన చూలులేడి కథ అంతా వినిపిచేసింది.

మర్రిచెట్టులేడిమాటలు మెచ్చుకొన్నాడు రాజు. 'ఓ లేళ్ళరాజా!—నీవంటి ఉదారుణ్ణి, కరుణాళువునీ, ప్రేమమూర్తిని మానవ

జాతిలోకూడా ఎక్కడా నేను చూడలేదు. నిన్ను చూస్తే నాకు చాలా సంతోషమవుతున్నది. లే. నిన్నూ ఆ చూలులేడినీకూడా వదిలేస్తున్నాము' అన్నాడు.

'దేవరా!—మా రెండు ప్రాణాలు మట్టుకు మీరు రక్షిస్తే అంతమాత్రాన ప్రయోజనం యేమున్నది? మీ ఆజ్ఞాపల్ల, తోటలో వుండే ఒక్క లేడి ప్రాణం కాపాడినట్టు ఆవుతున్నది. మరి, తక్కిన అన్నిటి మాటా యేమిటి ప్రభా!' అని అడిగింది మరి చెట్టులేడి.

"వాటిని వదిలేస్తున్నాం" అన్నాడు రాజు, ఎంతో ఉదారంగా.

"లేళ్ల మూత్రం ప్రభువులు వదిలేస్తే యేమై నట్టు?—అడవిలో చతుష్పాత్రులు ఎన్నో వున్నాయి కదా? అవి కూడా లేళ్లవంటి ప్రాణులే కదా? అవి మూత్రం రక్షింపబడ పడ్డా?" అని మళ్ళీ అడిగింది మరి చెట్టులేడి.

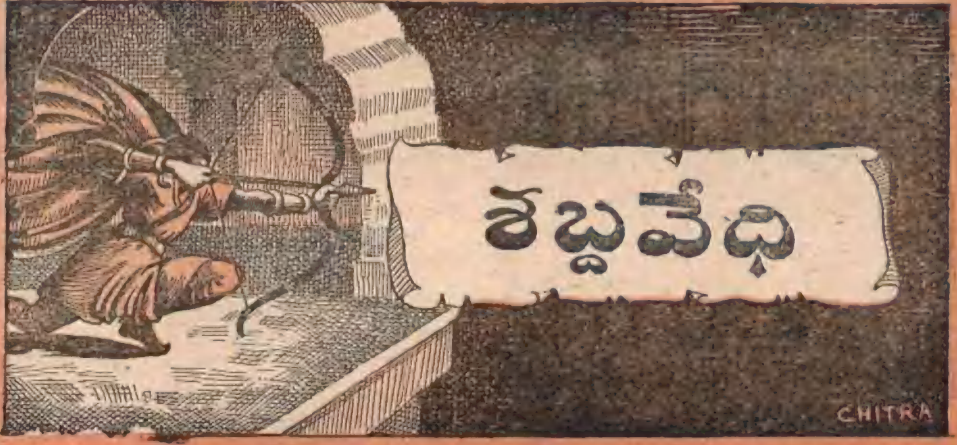
"సరి, జంతువులన్నిటినీ వదిలి పెట్టేస్తాం" అని అభయమిచ్చాడు రాజు.

అంతలో ఊరుకోలేదు మరి చెట్టులేడి, "ఏలీ కా!—చెట్లమీది పక్షులూ, నీటిలోని చేపలూ కూడా మనవంటి ప్రాణులే కదా! జంతువులనూ పక్షులనూ మట్టుకు ప్రభువులు రక్షిస్తే ఏమై నట్టు?" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించింది.

"అవును. నువు చెప్పిన మాట చాలా సబబుగా వున్నది. ప్రాణులన్నిటినీ తాకకుండా వదిలేస్తున్నాం" అని వాగ్దానం చేశాడు రాజు.

ఇలా ప్రాణికోటి అంతటి పక్షానా రక్షణ పొందటానికి వాగ్దానం తీసుకొన్న తరువాత బోధిసత్వుడు: "రాజా!—ధర్మం నిలబెట్టు. న్యాయం పాలించు. ఈ ప్రపంచంలో గల ప్రాణికోటి అంతటినీ దయతో చూడు. తరించు" అంటూ, ఎన్నో నీతులు బోధించాడు. తరువాత మళ్ళీ అడవిలోని తన స్థానానికి తరు వెళ్ళిపోయి నిశ్చింతగా వుంటున్నది, మరి చెట్టులేడి.

ఇంతలో ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో, ఒక బాణం జుంయ్యిమంటూ కాలపాశంలా వచ్చి మునలిగంగులు గుండెలో గుచ్చుకొన్నది. దెబ్బతో క్రిందపడిపోయా డతను. జాలిగుండె గల విజయవర్మ అతని గుండెలో గుచ్చుకొనివున్న బాణం లాగివేశాడు. పాపం, గంగులు ఒక్కసారి 'అబ్బా!'— అని మూలిగి ప్రాణాలు పదిలాడు. బాణం చేతిలో పట్టుకొనివున్న విజయవర్మ దానిని పరీక్షించి చూచి, 'ఇది చాలా చిత్రమైన బాణం' అన్నాడు. ఆ బాణంమీద “గంగులుకు ‘శబ్దవేధి’ కానుక” అని చిన్న అక్షరాలతో చెక్కివుంది. ఆ శబ్దవేధినిగురించిన ఈ చిత్రకథ కొన్నివందల ఏళ్ళనాటిది:

నేడు మధ్యప్రాంతమని పిలువబడుతున్న వింధ్యాచల పరిసరప్రాంతం ఆనాటికి చిన్న చిన్న రాజ్యాలుగా విభజింపబడి వుండేది. అప్పటికి హిందూ, బౌద్ధ సామ్రాజ్యాలు అంతరించిపోయినై. కాని మొగలులు ఇంకా అడుగుపెట్టలేదు. చాలా గడ్డురోజు లవి. అదుపులో పెట్టేవారు లేక చిన్నచిన్న సామంతులు తమ లోతాము కొట్లాడు కుంటూ వుండేవారు. దేశం అరాచకంగా,

అల్లకల్లోలంగా ఉండేది. అబోతుల పోరులో లేగదూడలు నలిగిచచ్చినట్టు ఈ ప్రభు వుల కొట్లాటల్లో ప్రజలు నలిగిచచ్చేవారు. సరే, ఇక జమీందారుల సంగతి, ఖామం దుల సంగతి చెప్పేదేమిటి? ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క చిన్నదండు ప్రాగుచేసి వాటి సాయంతో లోకులను దోచుకొంటూ ఉండే వారు. ఇందుపల్ల ఆరోజుల్లో ఏ అండా లేని పేదవారికి బొత్తుగా రక్షణ వుండేదికాదు.

నాడు వింధ్యపరిసరాల్లో పెద్దరాజ్యాలని చెప్పతగినవి రెండే ఉండేవి : ఒకటి బీసల్పూరు రాజ్యం. రెండవది కోసల్పూరు రాజ్యం. ఈ రాజ్యాల అధిపతులిద్దరూ సూర్యవంశీయులు. వారి తాతలు అన్నదమ్ముల బిడ్డలు. వీదో గృహకలిహం వచ్చి ఇదివరకు ఒకటిగా వస్తున్న బీసల్పూరు రాజ్యాన్ని ఇద్దరూ చెరిసగం పంచుకొన్నారు. ఈ విధంగా కోసల్పూరు రాజ్యం ఏర్పడింది.

అప్పటినుంచి ఈ రెండు రాజ్యాల మధ్య పచ్చగడ్డివేస్తే శిగ్గున మండుతూ వచ్చింది. దాయాదుల పోరు ఎవ్వరెరగనిది! మన కథాప్రారంభాన ఒకనాటి సాయం

కాలం, కోసల్పూరు సరిహద్దులలోని గిరికోటలో రణభేరి మ్రోగసాగింది. గిరికోట కోసల్పూరులోనిదే ఐనా బీసల్పూరు రాజ్య సరిహద్దును తాకుతూఉంటుంది. ఆ కోట యజమాని పేరు భీమవర్మ. ఆయన ప్రస్తుతం కోటలో లేడు. సైనికులతో సహా రామనగర్ వెళ్ళిఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఆయన పురోహితుడూ, అంతరంగిక మిత్రుడూ ఐన సోమకర్మే దుర్గాధిపతి.

రణభేరి వినగానే, రామనగర్ వెళ్ళగా కోటలో మిగిలివున్న పురుషులంతా ఎక్కడి పని అక్కడనే పదిలేసి, మొగసాలపద్ద మ్రోగయినారు. అక్కడ పదిహేడు పద్దెనిమిదేండ్ల రౌతు ఒకడు సమస్తమైన ఆయుధాలూ ధరించి నిలబడిఉన్నాడు. అతడే భీమవర్మ పెంచుతున్న యువకుడు. అతని పేరు విజయవర్మ.

ఈ ప్రోగయిన పౌరులు 'అసలుసంగతి ఏమిటి?' అని ఒకరినొకరు ప్రశ్నించుకోవటం చూచి ఆ యువకుడు మళ్ళీ కోసల్పూరు, బీసల్పూరు రాజ్యాల రెండింటి మధ్యా యుద్ధం జరుగబోతున్నదనీ, భీమవర్మ గారలు ఆయుధం పట్టగల ప్రతి పురుషుణ్ణి తోడ్కొని రమ్మని కబురంపారనీ, వారికి చెప్పాడు.

ఈ సైనికుల జట్టుకు రామసింగు నాయకుడుగా వుంటాడని, సోమశర్మగారు ఈ విషయమై స్వయంగా అజ్ఞాపితారనికూడా చెప్పాడు ఆ యువకుడు.

ఈవార్త విని జనులు రకరకాలుగా మాట్లాడుకొనసాగారు. దుర్గాధిపతి ఐన భీమవర్మ అంటే వారికెవరికీ అట్టే ఇష్టంలేదని ఆ మాటలవల్ల స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇంతలోనే గుర్రం ఎక్కిరామసింగుకూడావచ్చాడు.

వచ్చిరావటంతోనే అతడు 'అంతా సిద్ధంకండి. చీకటి పడకముందే మనం బయలుదేరాలి' అన్నాడు. రామసింగు అంటే భీమవర్మగారికి కుడిబుజంలాంటివాడు. ఆయన అజ్ఞాపకారం ఎక్కడివాళ్ళక్కడ అంతా సిద్ధంకాసాగారు. ఇంతలో రామసింగు ఒకనిని పిలిచి 'ముసలి గంగు ఎక్కడ?' అని అడిగాడు.

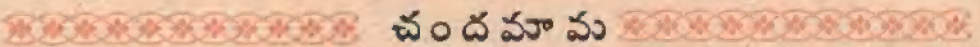
'బహుశా చేసుపనిలో ఉండివుంటాడు' అని ఆ వ్యక్తి జవాబుచెప్పాడు. ముసలి గంగులు చేసు కోటబయట వున్నది. విజయవర్మా, రామసింగూ ఇద్దరూ అక్కడికి దొడుతీరారు.

ముసలిగంగులు చేలో పనిచేసుకుంటూ ఏవో కూనిరాగాలు తీస్తున్నాడు. వీళ్ళిద్దరూ

వచ్చిన అలికిడి విన్నాడే లేదో, తలెత్తికూడా చూడలేదు. 'విమయ్యా గంగయ్యా! నీకు పిలుపు వచ్చింది. ఇప్పుడే వచ్చి కోటలోని సైనికులకు నాయకత్వంవహించమని సోమశర్మగారి అజ్ఞ' అని అన్నాడు రామసింగు. 'నువ్వు ఉన్నావు గదయ్యా' అన్నాడు గంగులు నవ్వుతూ. 'ఆయన వుండడు. కోటలో ఉన్నవారందరినీ ప్రాగుచేసుకుని ఆయన రామనగర్ వెళ్ళబోతున్నాడు. భీమవర్మగారు కబురంపించారు' అన్నాడు విజయవర్మ.

'అయితే మరి నేనిక్కడ నాయకత్వం వహించే దెవరికి?' అన్నాడు గంగులు.

వాళ్ళెవరు వచ్చినా వాటి అలజడివల్ల మనకు ముందే తెలుస్తుంది. ఇప్పుడా చెట్ల గుబురులో శత్రువులే పొంచి ఉన్నారనుకో, నీ కెలా తెలుస్తుంది?' అన్నాడు గంగులు.

'శత్రువు లెక్కడినుంచి వస్తారయ్యా ఇక్కడికి? రాంసగర్లో ఉన్న మన సైన్యాలు తప్ప దగ్గరలో వేరే సైన్యాలు లేనిదే?' అన్నాడు రామసింగు. 'ఓయి చిచ్చవాడా! భీమవర్మనూ, అతని అనుచరులనూ దెబ్బతీయడానికి వేరెక్కడినుంచో రావాలటయ్యా శత్రువులు? ఈ చుట్టుపట్ల ఉన్నవారిలో మనని ద్వేషించని వారెవరు?' అన్నాడు గంగులు.

రామసింగు నోటినుంచి కొంచెంసేపు మాట రాలేదు. గంగులు చెప్పినది నిజమన్న సంగతి అతనికి బాగా తెలుసు. 'సరే, సరే, ఇక పద. సోమశర్మగారు ఇప్పటికే మండిపడుతూ ఉంటారు. ఐనా నీ నోటికి హద్దులేదు' అన్నాడు. ఇంతలో ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో, ఒక బాణం జుంయ్యిమంటూ కాల్పాశంలా వచ్చి ముసలి గంగులు గుండెలో గుచ్చుకొన్నది. దెబ్బతో క్రింద పడిపోయా డతను. రామసింగు ఒక్కగంటువేసి దగ్గరనే ఉన్న ఒక

'అరుగురు సైనికులూ, సోమశర్మగారూ ఇక్కడ వుంటారు' అన్నాడు రామసింగు. కాని గంగులు అతని మాట విననేలేదు.

అతడు దగ్గరలోనే ఉన్న అరణ్యంవైపు చూస్తున్నాడు. 'ఏమిటంత దీక్షగా చూస్తున్నావు?' అని అడిగాడు రామసింగు. 'పక్షులు' అన్నాడు గంగులు అలాగే చూస్తూ. రెండువందల గజాల దూరంలో ఉన్న చెట్లగుబురుమీద ఒక పక్షులగుంపు చెల్లాచెదురుగా ఎగురుతూ అరుస్తున్నది.

'పక్షుల్ని చూచేదేమిటయ్యా?' అన్నాడు రామసింగు. 'అదే తెలివితక్కువ. పక్షులంటే అరణ్యానికి కాపలా. క్రొత్త

బండరాయి వెనుక దాగాడు. విజయవర్మ తన ధనుస్సు తీసి, బాణం ఎక్కుపెట్టి అరణ్యం వైపు చూడసాగాడు. కాని అరణ్యం ప్రశాంతంగా ఉంది. ఆకు ఐనా కదలలేదు.

రామసింగూ, విజయవర్మా బాధతో కొట్టుకలాడుతున్న గంగులువద్దకు వెళ్లారు. బాలిగుండెగల విజయవర్మ అతని గుండెలో గుచ్చుకొనివున్న బాణం లాగివేశాడు. పాపం, గంగులు ఒక్కసారి 'అబ్బా!' అని మూలిగి ప్రాణాలు వదలాడు.

చేతిలో బాణం పట్టుకొనివున్న విజయవర్మ దానిని పరీక్షించిచూచి 'ఇది చాలా చిత్రమైన బాణం' అన్నాడు. 'ఏదీ, నన్ను చూడనీ?' అని రామసింగు బాణం తీసికొనబోయాడు. విజయవర్మ బాణంమీదనున్న నెత్తురు తుడిచి చూపించాడు. ఆ బాణం మీద "గంగులుకు 'శబ్దవేధి' కానుక" అని చిన్న అక్షరాలతో చెక్కివుంది. 'శబ్దవేధి? ఎవరీ శబ్దవేధి? దొంగపేరులాగుందే? సరే, మనక్కడా ఇదేగతి పట్టించాకా ఇక్కడ ఎందుకు కూచోవాలి? గంగులు లేడుగనుక కనీసం గంగులు శవాన్నయినా తీసుకపోదామద' అన్నాడు రామసింగు.

ఇద్దరూ కలిసి గంగులు శవాన్ని దగ్గరలోనే ఉన్న అతనింటికి మోసుకువెళ్లారు. వెంటనే సోమశర్మకు ఖబరువెళ్ళింది. అతడు కొద్దిసేపట్లోనే 'ఏమయ్యా! ఏమి జరిగిందేమిటి?' అంటూ వచ్చాడు. 'ఇంకెం జరగాలనీ? గంగులు ను చంపేశారు!' అన్నాడు రామసింగు.

ఈ వార్త వినిగానే సోమశర్మకు ముచ్చెమటలు పోయాయి. ముఖం వెలవెలబోయింది. కాళ్లు గజగజ వణికాయి. ఆసనంమీద కూలబడ్డాడు.

'ఇది ఎలా జరిగివుంటుంది?' అని బొంగురుగొంతుకతో అన్నాడు. అప్పుడు

అన్నాడు సోమశర్మ. 'మీరు బలేవారండి? అన్నీ తెలిసి ఇలా అంటారేం సోమశర్మ గారూ! మన భీమవర్మగారికి ఒక పక్షమనేది లేదన్న విషయం ఎవరికి తెలియదు? గిట్టుబాటుగా ఉండేపక్షం ఉంటా డాయన-శత్రువులు బయటనుంచే రావాలా? ఆయన ఎన్ని కొంపలు కూల్చలేదు? ఎన్ని ఘోరాలు చేయించలేదు? ఎన్ని నిండు ప్రాణాలు తీయలేదు?' అని అవేశపడుతూనే సింగు హఠాత్తుగా అగిపోయాడు.

విజయవర్మ అతనికి ఆ బాణం చూపించాడు. 'శబ్దవేధి? శబ్దవేధి పేరుతో నాటక మ్మాడుతున్న ఈ శత్రువు ఎవరు? మన చెరువు కోరేవారు చాలమంది ఉంటారు. కాని ఇంతటి సాహసం ఎవరికుంది! ఎవడితడు? బాబూసింగా? కాదు. ప్రమార్ వంశంవాడా? కాదు. మరెవరై ఉంటాడు? ఏమంటావు సింగూ!' అన్నాడు సోమశర్మ. 'చండిదాసు కాగుడదా?' అన్నాడు సింగు.

'లేదు. లేదు. అలాంటివాళ్ళకి అంత సాహసం ఎన్నడూ కలగదు. మళ్ళీ యుద్ధం రేగబోతుంది. తప్పకుండా ఎవడో దీసల్పారువాడే ఈ పని చేసివుంటాడు'

సోమశర్మ చల్లగా అంటున్నాడు— 'సింగూ, నీ నోరు కొంచెం దురుసు. ఎందుకైనా మంచిది. కొంచెం అదుపులో పెట్టుకో. తరువాత విచారించి లాభం లేదు' అని, మాటమార్చి 'గంగులు లేదు. నిన్ను పంపితే కుధరదు. నువ్విక్కడై ఉండాలి. కాలం మంచిదికాదు' అన్నాడు.

ముగ్గురూ బయటకు వచ్చారు. వెచ్చి గుర్రాలెక్కి మొగసాలవైపు వెళ్ళారు. అక్కడ ప్రాగైవున్న సైనికులను చూడగానే సోమశర్మకు కొంత ఊరట కలిగింది.. 'పరవాలేదు. భీమవర్మగారు కోపపడవలసిన పని ఉండదు' అన్నాడు. ఇంతలో 'అత నెవరు?' అంటూ సింగు ఉలిక్కిపడ్డాడు..

ఎవడో మొగసాల వెనుకనుంచి పారిపోతూ కనుపించాడు. 'పట్టుకోండి, చూస్తారే?' అని సింగు ఒక్క కేకవేసి గుర్రాన్ని దొడుతీయించసాగాడు. చాలా మంది అతనిని అనుసరించారు. కాని అందరికంటే తెలివైన పని చేశాడు విజయ వర్మ. బాణం ఎక్కుపెట్టి కొట్టాడు. కాని గురి సరిగా లేకపోవటంవల్ల బాణం ఆక్రోత్త వాని గుర్రాన్ని రాసుకొంటూపోయింది.

ఐతే, అతడు అదృష్టవంతుడు. అందరినీ తప్పించుకొనిపోయి అరణ్యంలో మాయమయ్యాడు. నిరాశచెంది తిరిగివచ్చారు

అంతా. ఇంతలో నారాయణ—సోమశర్మ అనుచరుడు—'ఇదేమిటో చూడండి' అంటూ ఒక లేఖ పట్టుకొచ్చాడు. దానిమీద చిత్రమైన పాట ఒకటి రాసివుంది. సోమశర్మ ఆపాట ఇలా చదువసాగాడు:—

నాదగ్గరనే వున్నాయండీ, నాలుగు బాణాలు.
మంచి వాడేగలవవి, తీస్తాయీ దుష్టుల ప్రాణాలు.
మునలిగంగుగుంవెల నెకబాణం రిప్పున దూసింది.
శాన్తిజరిగినది మునలిగంగులుకు, తప్పదు రాసింది.
క్రూరుడు రామసింగుకోసం ఒకబాణం దాచాను.
వాడేగావా సొంనగర్ తగలెట్టిన సైతాను.
సోమశర్మకోసం ఒకబాణం దాచేవుంచాను.

అభయవర్మ గొంతుక కోశాడే చేతులార తాను.
భీమవర్మ ద్రోహికి నాల్గవదే, కాదనగలదెవడూ ?
యాదవవంశపు ముసలం వాడే, వాడుకాక ఎవడు?
ద్రోహుల్లారా ! మీమీ చేతలు తలచుకొనండింకా.
మీ వెల్పులు ఎవరన్నా వుంటే పిలుచుకొనండింకా.

ఇట్లు శబ్దవేది,
అతని అనుచరులు.

ఇది చదివి సోమశర్మ 'అయ్యయ్యో !
ఎంతఘోరం ! ఎంతఘోరం ! పైగా నేను
అభయవర్మ గొంతు కోశానట. ఇంతకంటే
పచ్చిఅబద్ధం ఇంకేమన్నా వుందా?' అనటం
మొదలెట్టాడు.

అప్పుడు రామసింగు అతని దగ్గరకు
వెళ్ళి చెవిలో వీదో చెప్పాడు. వెంటనే
సోమశర్మ నోరు కట్టుబడిపోయింది. అతడు
విజయవర్మవైపు బెదురుగా చూడసాగాడు.
దీనికి కారణం విజయవర్మ గ్రహించక
పోలేదు. అతని తండ్రిపేరే అభయవర్మ.
అసలునంగతి ఏమిటో ఎవరికీ తెలియదు.

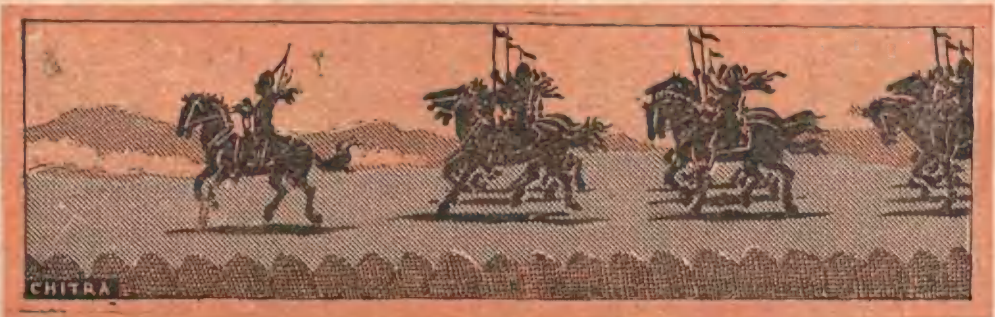
కాని, మొత్తానికి అతని తండ్రి చాలా విళ్ళ
క్రితం గిరికోటలోనే హత్యచేయబడ్డాడు.

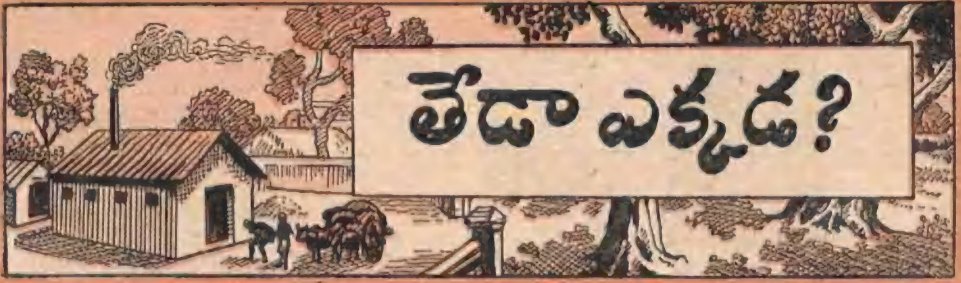
అప్పటిలో ఆ హత్యనుగురించి చాలా
అలబడి బయలుదేరింది. కొంత విచారణ
కూడా జరిగింది. కాని రోజులు మంచివి
కాకపోవటంవల్ల, నేరం ఎలా జరిగిందో
నిర్ధారణవెయ్యటానికి, నేరస్థుణ్ణి పట్టుకొని
దండించటానికి వీలులేకపోయింది.

తరువాత సోమశర్మ రామసింగుతో కలిసి
ఆలోచించి, జరిగిన విషయాలన్నీ విపు
లంగా ఒక ఉత్తరం రాసి విజయవర్మ
చేతికి ఇచ్చాడు.

క్రొత్తగా తను ప్రోగుచేసిన సైనికులను
వెంటబెట్టుకుని విజయవర్మను భీమవర్మ
గారి వద్దకు వెళ్ళమని ఆజ్ఞాపించాడు. చెప్ప
వలసిందంతా ఐనతరువాత విజయవర్మ
ఉత్తరం మొలలో దోపుకొని తన దళంతో
పాటు రామనగర్ బయలుదేరాడు.

(ఇంకా వుంది)

తేడా ఎక్కడ?

కిష్టన్న ఒక చిన్న బియ్యంమరకు యజమాని. అతని మర కృష్ణబొడ్డున వున్నది. మర చాలా చిన్నదైనా కిష్టన్న న్యాయమైన వాడని పేరు పడటంచేత, చిన్నచిన్న కాతా దారులూ, వ్యాపారులూ, ఎక్కువగా అతని వద్దకే వచ్చేవారు.

వడ్లు ఆడినందుకుగాను కిష్టన్న అందరిలాగా డబ్బులు గాక, తెచ్చిన ధాన్యంలో పదవవంతు తన కూలికింద తీసుకొనేవాడు.

అతని కాతాదారులలో ఐశ్వర్యవంతుడు ఒక్కడే ఉన్నాడు. పదిహేను రోజుల కొకసారి ధాన్యంబస్తాలు పంపుతూవుంటాడు.

ఒక రోజున ఆ శ్రీమంతునివద్దనుంచి కొన్ని బస్తాల ధాన్యం కిష్టన్న మిల్లుకు వచ్చినై. బస్తాలుతెచ్చిన నవుకరులు వాటిని అక్కడ పడవేసి వెంటనే వెళ్ళిపోయారు. వరసగా పేర్చివున్న ఆ బస్తాలు చూడగానే కిష్టన్నకు ఒక ఆలోచన కలిగింది :

‘ఇప్పుడు పదిబస్తాలు వచ్చినై. ఇందులో నాకు కూలికింద ఒకబస్తా వస్తుంది. సరే. ఈబస్తా గాక, పైగా మరికొంచెం ధాన్యం నేను తీసుకుంటేనేం? తోడి మిల్లువాళ్ళందరూ చేసేపని యిదేకదా?—అనుకుని, బస్తాధాన్యానికి పైగా మరికొంచెం తీసి, వేరే ఒకచోట దాచుకున్నాడు.

దాచుకున్నాడేగాని, అప్పటినుంచీ అతనికి మనస్సు సరిగాలేదు. అక్కడనే పక్కన ఒక పేదరాలు పెట్టిపోయిన ధాన్యపుబస్తా వుంది. అదిచూచి కిష్టన్న ఇలా అనుకున్నాడు :

‘పోనీ, అందులో ఎక్కువధాన్యం తీస్తే తీశాను. ఫరవాలేదు. ఈ పేదరాలి బస్తాలోనా పదవవంతుకంటే తక్కువగా తీసుకుంటాను. ఆ పాపానికి ఈ పుణ్యానికి సరి పోతుంది’. ఈవిధంగా సరిపెట్టుకున్నాడు కిష్టన్న. మళ్లా పదిహేను రోజులయేసరికల్లా

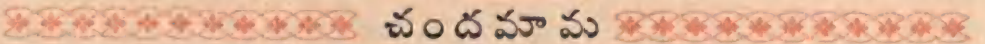
నామీద అనుమానపడలేదు. ఇలా అనుకోవటానికి కారణం ఆయన ఎప్పటిలాగా నెలకు రెండుసార్లు ధాన్యం పంపిస్తూ వుండటమే. కనుక, చేసిన పొరపాటు దీడ్చుకోవటానికని ఒక పనిచేస్తాను. నాకు కావలసిన పదవ వంతు కూలీకంటె ఒక్కొక్కతడవ తక్కువగా తీసుకుంటూ వుంటాను. అలాంటి, పట్టుబడటానికి అవకాశం ఉండదు' అనుకొన్నాడు.

అనుకొని, ప్రతితడవా తనకూలీ తక్కువగా తీసుకోవటం ప్రారంభించాడు. ఈ విధంగా, శ్రీమంతుని ఎడటికి వెళ్ళి ఏమీ చెప్పకో నవనరం లేకుండా, కొద్దికాలం లోనే తను దొంగలించిన సొమ్ము తీర్చివేయ వచ్చునని తలచాడు.

శ్రీమంతుని భార్య ఎప్పటికప్పుడు ధాన్యం కొలిపించే పంపించేది. మిల్లునుంచి వచ్చిన బియ్యంకూడా, వెంటనే కొలిపించి చూసుకునేది. ఎక్కువ తక్కువలు రావటం కనిపెట్టి, ఒకరోజున భర్తతో చెప్పిందామె. కాని, ఆయన నమ్మలేదు. ఏమీ?—కొద్దిన్న తండ్రికాలంనాటినుంచి ఆ మిల్లు అంటే ఎంతో నమ్మకం అతనికి. అందుచేత ఎంత మాత్రం అనుమానపడలేదు.

శ్రీమంతుడి ధాన్యపుబస్తాలు వచ్చినై. మునుపటిలాగానే యిప్పుడుకూడా కిష్టన్న పదవవంతుకంటె ఎక్కువే తీసుకుని, దాచుకొన్నాడు. కొంతకాలంపాటు ఇలాగే జరుగుతూవచ్చింది. శ్రీమంతుని ధాన్యం లోనించి తీసి దాచుకొన్న ధాన్యంపాగు ఎక్కువగుతున్నకొద్దీ, కిష్టన్నకు మనశ్శాంతి తగ్గుతూవచ్చింది.

ఆ శ్రీమంతుడి యెడటికి పోయి, తప్ప వప్పుకొని, క్షమాపణ కోరుకుందామా అని కూడా అప్పటప్పట అనిపించేది. ఇలా వుండగా, కిష్టన్నకు మెరపులాగా ఒక ఆలోచన తట్టింది—'ఇంతవరకూ శ్రీమంతుడు

బనా, మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతూనేవుం దామె. ఒకరోజున బియ్యం తక్కువకు బదులు ఎక్కువగా వచ్చిందని ఆమె చెప్పేసరికి, ఆయన నవ్వుతూ “ నేను చెప్పానుకదా, వాడెంతో మంచివాడనీ, నమ్మకమైన వాడనినీ ?” అన్నాడు.

ఈలోగా అక్కడ కిష్టన్న—తన యుక్తి తెలుసుకోలేకపోయారుకదా అనే తృప్తితో ఒకరోజున తనవంతు కూలీ తీసుకోవటం ఆసలే మానివేశాడు.

ఆరోజున శ్రీమంతుని భార్య,—బియ్యం ఎక్కువగా వచ్చాయని చెప్పింది భర్తతో.

మరునాడు ఉదయాన్నే శ్రీమంతుడు బండిమీద బయలుదేరి కిష్టన్న మిల్లుకు వెళ్లాడు. ఆయనను చూచి కిష్టన్న నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

“కిష్టన్నా!—మేం పంపే ధాన్యం ముందుగా కొలిచి చూసుకొంటున్నావా?” అని అడిగాడు శ్రీమంతుడు.

“చూస్తున్నానండి...” అన్నాడు కిష్టన్న, మెల్లిగా.

“మాకు బియ్యం ఎక్కువగా పంపిస్తున్నావుటేమిటి? ఇలాంటి నీకు—పాపం, నష్టం రాదుటయ్యా?” అన్నాడు, మళ్ళీ.

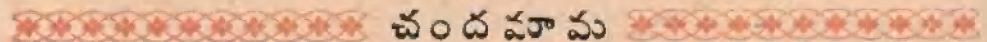

కిష్టన్నముఖం వెలవెలబోయింది.

“మీ నాయన కాలంలో ఎన్నడూ తేడా రాలేదు కిష్టన్నా!” అన్నాడు శ్రీమంతుడు.

కిష్టన్న ఆయన పాదాలమీద పడ్డాడు. బొటబొట కన్నీళ్ళు రాలినై. తన తంత్రమంతా విప్పిచెప్పి, క్షమాపణ కోరుకొన్నాడు. “ఇది వెల్లడించవద్దని” బతిమలాడాడు.

శ్రీమంతుని హృదయం కరిగిపోయింది. కిష్టన్నకు అభయమిచ్చాడు. ఇంటికి వెళ్ళి భార్యతో ‘కిష్టన్న తూనికరాళ్లు సవరించి వచ్చా. ఇటుపైన బియ్యం సరిగానే వస్తాయిలే’ అన్నాడు. నాటినుంచి మరెన్నడూ ఆమె భర్తతో నేరం చెప్పలేదు.

సులువైన కసరత్తు

ఇంట్లోనే కసరత్తుచేయటానికి వీలున్నది. కొన్నిరకాల వ్యాయామాలకు పరికరాలతో పనిఉండదు. అలా పరికరాల అగత్యంలేని ఒక రకం కసరత్తుగురించి ఇక్కడ చెబుతా. ఈ కసరత్తు శరీరానికి బలం కలిగించటమే కాకుండా, నీ స్నేహితులకు వినోదాన్నికూడా కలిగిస్తుంది. ఇటువంటి ఆహ్లాదకరమైన కసరత్తు నీవూ చేయవచ్చు. చేసిమాడమని నీ స్నేహితులను ప్రోత్సహించనూవచ్చు.

సుమారు అడుగున్నర పొడవుగల కొంచెం లాపుపాటి కర్ర ఒకటి (బొమ్మలో చూపినట్టుగా) చేతపుచ్చుకో. ఇది తిన్ననైన కర్రముక్కగానీ, రూళ్ళకర్రగానీ కావచ్చు.

నీ రెండుకాళ్ళూ సరిగా పెట్టు. చేతులు రెండూ నిటారుగా చాచి, సరీగా పటంలో చూపిన మోస్తరుగా కర్రముక్క పట్టుకో. ఇప్పుడు రెండుకాళ్ళతో ఆ కర్రపైనుంచి దూకాలి. మొట్టమొదటే సరిగా దూకడం కష్టమైన పని. కనుక, ముందుగా పచ్చగడ్డిపైనగాని, మెత్తని తివాసీపైనగాని సాధకంచేస్తే, దెబ్బతగిలినా బాధించదు.

2. ఇంకో మంచి కసరత్తుకూడా చెబుతా: అదే కర్రను ఇప్పుడు వీపువెనుక పెట్టుకో. రెండు చేతులూ కొంకెలాగా ఉంచి కర్ర చేతులకూ, వీపుకీ మధ్య ఇరుక్కొని ఊండేటట్టు చెయ్యి. (ప్రక్కన ఉన్న బొమ్మ చూడు.) ఇప్పుడు నిటారుగా నిలచి నడవటానికి ప్రయత్నించు. ఈ కసరత్తువల్ల నీకు తిన్నగా, రీతిగా నడవటం అలవాటు ఔతుంది. వంగి, ముసలివాళ్ళలా నడిచే అభ్యాసం ఉంటే అది వెంటనే పోతుంది.

దైత్యుని తోట

అనగనగా ఒక తోట. అది దైత్యునిది. అందులో రోజూ పిల్లవాళ్లు ఆడుకొనేవాళ్లు. ఆ తోట ఫలవృక్షాలతోనూ, పూలమొక్కలతోనూ ఎంతో అందంగా వుండేది. చెట్లమీద పక్షులు మధురగానాలు చేస్తూండేవి. నేల మీద పచ్చిక దట్టంగా పెరిగి, మెత్తని తివాసీ పరిచినట్లు ఉండేది. ఆ తోటలో ఆడుకుని పిల్లలు ఎంతో ఆనందిస్తూ ఉండేవారు.

ఒకనాడు దైత్యుడు తిరిగివచ్చాడు. దూర దేశంలో వున్న స్నేహితుని ఇంట్లో ఏడేళ్లుండి, అతడు ఆనాడే తిరిగివచ్చాడు. పిల్లలు తన తోటలో ఆడుకోవటం చూసి దైత్యుడు కోపంతో "మీరంతా ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నారు?" అని అరిచాడు. పిల్లలు భయపడి పారిపోయారు.

ఇతరులు తన తోటలోకి రాకుండా చేయాలని దైత్యుడు నిశ్చయించుకున్నాడు. తోటచుట్టూ ఎత్తయిన గోడ ఒకటి కట్టి

చాడు; 'ఇతరులు లోనికి రాకూడదు' అని గుమ్మానికి ఒక బల్లకూడా కట్టాడు.

పిల్లలు అడుక్కోనేందుకా చోటులేదు. రోడ్డుమీద దుమ్ము, రాళ్లు ఉండేవి. పూర్వం తాము హాయిగా ఆడుకునే తోటను తలుచుకొని పిల్లలు ఎంతో విచారపడేవాళ్లు.

వసంతఋతువు వచ్చింది; దేశమంతటా రకరకాల చెట్లు పూవులు పూసినవి; పక్షులు కిలకిలలాడుతూ చెట్లను ఆశ్రయించినవి. కాని దైత్యుని తోటలోమాత్రం శీతాకాలం మారలేదు. పిల్లలు లేనందువల్ల పక్షులు పాటలు పాడదలచలేదు; చెట్లు పూలు పూయటమే మరిచిపోయినవి. ఒకసారి ఒక చిన్న గడ్డిపువ్వు తొంగిచూచిందికాని 'ఇతరులు లోనికి రాకూడదు' అనే బల్ల చూసి వెంటనే ముడుచుకొనిపోయింది.

మంచుకూ, చలికీ వాటికి ఎంతో సంతోషంగా వుంది. వాటిని తరిమేందుకు వసంతం

సరికి మధురగానం వినపడింది. కమ్మని సువాసన వీచింది. చివరకు వసంతం వెచ్చిందేమోనని దైత్యుడు కిటికీలోనుంచి చూచాడు.

తాను కట్టిన ప్రహరీగోడలో ఒక పక్క చిన్న కంతచేసుకొని పిల్లలు తన తోటలోకి ప్రవేశించారు. ప్రతి చెట్టుమీదా ఒక బాలుడు వున్నాడు. ప్రతిచెట్టూ పూలతో యెంతో అందంగా వూగుతోంది. పచ్చని నేలమీద చిన్నచిన్న తెల్లని పూలు సప్రసన్నవి. పక్షులు మధురంగా పాడుతున్నవి. ఆ

యీ తోటలో ప్రవేశించలేదు; ఎన్నాళ్ళయినా ఇక్కడే హాయిగావుండే అవకాశం వాటికి దొరికింది.

మంచుతో నేలంతా తెల్లబారింది; చెట్లపై తెల్లని మంచు వేలాడసాగింది. ఉత్తరపు గాలిని అహ్వనించింది మంచు; ప్రతిరోజూ గాలి విపరీతంగా వీచటంవల్ల దైత్యుని ఇంటి పైభాగం చాలా దెబ్బతిన్నది; ఇంటి లోని గాజుసామానూ, పింగాణీసామానూ చాలాభాగం పగిలిపోయింది.

'ఈసారి వసంత ఋతువు ఆలస్యమయిందే?' అని దైత్యుడు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఒకనాటి ఉదయాన దైత్యుడు మేలుకునే

దృశ్యం నిజంగా కనులపండువుగా వుంది.

కాని ఒకమూల మాత్రం ఒక చిన్న పిల్లవాడు విచారంగా నిలబడి వున్నాడు. మరీ చిన్నవాడు కావటంవల్ల చెట్టు ఎక్కలేకపోయాడు. అక్కడికి కుర్రాడు ఎక్కేటందుకు వీలుగా చెట్టు వంగింది; ఐనా లాభం లేకపోయింది. చెట్టునిండా మంచు కమ్ముకున్నది.

ఈ దృశ్యం చూచేటప్పటికి దైత్యుని హృదయం కరిగిపోయింది. "ఇన్నాళ్ళూ నేను ఎంత స్వార్థంతో వున్నాను! అందుకనే వసంతఋతువు రాలేదు" అని తలచి సిగ్గుపడ్డాడు.

మూలనువున్న ఆ చెట్టుదగ్గరికి చకచకా నడిచివెళ్ళాడు. దైత్యుడు తమవైపు రావటం చూసి పిల్లలందరూ భయపడి పరుగెత్తారు. కిరికిరిలాడే పిల్లలు తనను చూచి పరుగెత్తటంవల్ల దైత్యునికి యెంతో విచారం కలిగింది. పిల్లలు వెళ్ళారంటే మళ్ళీ శీతకాలం తన తోటలో ప్రవేశిస్తుంది !

మూలనున్న చిన్నపిల్లాడి కళ్ళు విచారంతో నీరుకారుతున్నవి; వాడికి దైత్యుడు రావటం కనిపించలేదు; అందుకనే వాడు పరుగెత్తలేదు. దైత్యుడు మెల్లిగా, మృదువుగా వానిని యెత్తి చెట్టుమీద కూర్చోపెట్టాడు. వెంటనే ఆ చెట్టు పూలు పూసింది; పక్షులు చెట్టుమీద వాలి పాడసాగినవి. చిన్న కుర్రాడు సంతోషంతో దైత్యుని మెడచుట్టూ చేతులు వేసి, అతనిని ఆస్వాద్యంతో ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

మిగతా పిల్లలు యీ దృశ్యం చూచి, దైత్యుడు మంచివాడేనని గ్రహించి, తోటలోకి వచ్చి ఆటలాడుకోసాగారు.

“ఈ తోట మీదే!” అన్నాడు దైత్యుడు. చుట్టూవున్న ప్రహరీగోడ పడగొట్టేశాడు. అప్పటినుంచి రోజూ అందమైన ఆ పిల్లలితో ఆటలు ఆడుకోసాగాడు.

సాయింత్రం ఇంటికి వెళ్లేటప్పుడు పిల్లలు దైత్యుడిదగ్గరకు వెళ్ళేవాళ్ళు.

ఒకరోజు “అరోజున నేను చెట్టుమీద కూర్చోపెట్టిన చిన్నపిల్లాడు ఎక్కడ?” అని దైత్యుడు వాళ్ళను అడిగాడు.

“మాకు తెలియదు. అంతకుముందు వాణ్ణి మేమెక్కడా చూడలేదు” అని పిల్లవాళ్ళు చెప్పారు.

పిల్లలంటే దైత్యునికి ఎంత సంతోషమైనా, అనాటి చిన్నకుర్రాడు కనిపించనందుకు ఎంతో విచారంగా ఉండేది.

సంవత్సరాలు గడిచినవి. దైత్యునికి ముసలితనం వచ్చింది. పూర్వంమల్లే పిల్ల

లతో ఆడుకునే ఓపిక లేదు. అందుకనే వాళ్ళ ఆటలు చూస్తూ కూర్చునేవాడు. "తోటనిండా ఎన్నో రకాల అందమైన పూవులున్నవి; ఈ పిల్లలే ఆ అందమైన పూలు!" అని అనుకునేవాడు.

ఒక శీతాకాలంనాటి ఉదయం దైత్యుడు బద్ధకంగా నిద్రలేచాడు. ఇప్పుడు శీతాకాల మంటే దైత్యునికి కోపంలేదు. ఎందుకంటే యీ సమయంలోనే చెట్లు విశ్రాంతి తీసు కుంటవి; వసంతం రాగానే అవి తిరిగి పువ్వులు పూస్తవి.

తోటలో ఒకమూలనున్న చెట్టునిండా పూలు ఉన్నవి. ఆ చెట్టుకొమ్మలు బంగారు రంగు కలిగిఉన్నవి; దాని పండ్లు వెండి రంగులో ఉన్నవి. ఆ చెట్టుకిందనే ఆనాటి చిన్న పిల్లాడు నిలబడివున్నాడు.

దైత్యునికి ఎంతో సంతోషమైంది. గబ గబా ఆ చెట్టువైపు పరుగెత్తాడు. పిల్లవాణ్ణి సమీపించగానే దైత్యునికి ఎంతో కోపం

వచ్చింది. ఆ కుర్రవాడి చేతులమీదా, కాళ్ళమీదా మేకులుకొట్టిన గుర్తులున్నవి. "నిన్ను గాయపరిచింది ఎవరు?" అని గర్జించాడు; "చెప్ప. వాళ్ళను ఇప్పుడే చంపేస్తాను" అని ఊరిమాడు.

"ఈ గాయాలు ప్రేమగాయాలు" అన్నాడు కుర్రాడు.

దైత్యుడు భయపడ్డాడు; ఆ కుర్రవాడి ముందు భక్తితో మోకరిల్లి "నీవు ఎవరివి నాయనా?" అని అడిగాడు.

చిన్నవాడు చిరునవ్వుతో—"ఎవరినైతే నేం, ఈ ఒక్కరోజూ నీ తోటలో నన్ను ఆడుకోనీ. తరువాత నీవే నాతోటలోకి వద్దువు గాని; నాతోట స్వర్గంలో ఉంది" అన్నాడు.

ఆ సాయంత్రం పిల్లలు తోటలోకి అడు కునేందుకు వచ్చేటప్పటికి దైత్యుడు చెట్టు కింద చచ్చిపడివున్నాడు; అతని శరీరం పూలతో కప్పబడివుంది. ఆ పువ్వుల పరి మళం తోటఅంతటినీ అలముకుంది.

SANKAR...

చిత్రమైన సమస్య

కొటిల్యనగరాన్ని ఖడ్గసేనుడనేరాజు పాలించుతూ ఉండేవాడు. అతడు వీరశిఖామణి. అతని కత్తికి, మాటకూకూడా ఈ లోకంలో ఎదురులేకపోయింది.

ఒకనాడు ఖడ్గసేనుడు కొలువులో ఉండగా, ఆరనాదం చేస్తూవున్న ఒక స్త్రీ అతడి ఎడటకు వచ్చి నిలబడింది. ఖడ్గసేనుడు ఆ స్త్రీని ఓదార్చి, దుఃఖానికి కారణం ఏమిటి అని అడిగాడు.

అందుకామె 'నా పేరు చంద్రావతి. నా భర్తను కాలయక్షుడు అనేరాజు అన్యాయంగా బంధించి చెరసాలలో పడవేశాడు. సర్వశక్తులు గల ప్రభువు అని కదా నీకు బిరుదు. నాభర్త తిరిగి నాకు లభించేట్టు చేయవలసింది' అని ప్రార్థించింది.

'కాలయక్షుడు అనేవాడుఒకడువున్నట్టే నేనుఎన్నడూవినలేదే!' అన్నాడుఖడ్గసేనుడు.

అప్పుడు ఆ స్త్రీ విలపిస్తూనే—

"మహారాజా! మీరు కాలయక్షుడి పేరే వినలేదనడం అశ్చర్యంగా వుంది. మీ దేశపు సరిహద్దులకు మూడామడల అవతల అతడు పెద్దకోట కట్టుకుని, కంటపడిన ప్రతివాడినీ బంధించి నానాయాతనలూ పెడుతున్నాడు" అని చెప్పింది.

"సరే, వాడి సొగరు అణుస్తాను. నువ్వు మాత్రం నిశ్చింతగా వుండు. నీభర్తను రక్షించే బాధ్యత నాది" అంటూ ఆ స్త్రీకి ఖడ్గసేనుడు వెంటనే అభయమిచ్చాడు.

ఖడ్గసేనుడు అమట్టున కొలువుచాలించి, ఒంటిపాటుగానే కాలయక్షుడి మీదకు కయ్యానికి బయలుదేరాడు.

అడవులూ, కొండలూ, నదులూ దాటి ఖడ్గసేనుడు కొన్నాళ్ళకల్లా కాలయక్షుడి కోట సమీపానికి చేరుకొన్నాడు. సైన్యం అదీ ఏమీ లేకుండా, స్వయంగానే కాలయక్షుణ్ణి వేడించాలని ఖడ్గసేనుడి వట్టువల.

కోట సమీపించాడు. ద్వారాలు బంధింపబడివున్నాయి. ద్వారాలను మూడు సార్లు గట్టిగా తన్ని—

“ఈ కోటకు రాజైన వాడెవడో బయటకు రావచ్చు. ఖడ్గసేనుడు బాహుబాహి యుద్ధానికి పిలుస్తున్నాడు” అన్నాడు.

వెంటనే కోట తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. వికృతాకారు డొకడు పొట్ట చెక్కిలయ్యేలాగా నవ్వుతూ—

“ఒహో, నువ్వు ఖడ్గసేనుడివి? ఇతేనేనే కాలయక్షుణ్ణి! నాతో బాహుబాహి యుద్ధానికి వచ్చావా?” అన్నాడు. కాలయక్షుడి ప్రవర్తన, అతడు మాటాడే తేలిక

మాటలూ, ఖడ్గసేనుడికి విపరీతమైన కోపాన్ని తెప్పించినై. వెంటనే ఒరలోని కత్తిదూసి అతడిపైకి దూకాడు.

కాలయక్షుడు మళ్ళీ నవ్వాడు. “ఖడ్గసేనా! నీకత్తి నీ స్వాధీనంలో వుండును కుంటున్నావేమో! నా కోటకు చుట్టూ అమడదూరంలో నా అనుమతి లేనిదే గాలి కూడా కదలదునుమా” అన్నాడు.

ఖడ్గసేనుడు మండిపడి కత్తి ఎత్తబోయాడు. కాని అతని చెయ్యి అంగుళం ఎత్తుకూడా లేవలేదు. కత్తి అలా చేతిలో వేలాడుతూ వుండిపోయింది.

“నువ్వు ఎందుకువచ్చావో నాకు తెలుసు” అన్నాడు కాలయక్షుడు నవ్వుతూ. “నీకరణు వేడిన ఆ స్త్రీ భర్తను వదిలేస్తాను. కాని, అతడికి బదులుగా నిన్ను బంధిస్తా. సరేనా?” అన్నాడు, ఖడ్గసేనుణ్ణి సమీపిస్తూ.

నివ్వెరపోయాడు ఖడ్గసేనుడు. తన భుజబలం, పరాక్రమం ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయి నందుకు చాలా విచారించాడు. అతడు ఆలోచిస్తూన్నంతలో కాలయక్షుడు మళ్ళీ యిలా అన్నాడు:

“ఖడ్గసేనా! నిన్ను బంధించడం నాకే మంత యిష్టంగా లేదు. నేను అడిగిన ఒక

ప్రశ్నకు సంవత్సరంలోపుగా నువ్వు సరైన జవాబు చెప్పగలిగితే నిన్ను క్షమించి వదిలేస్తాను.”

“ఏమిటా ప్రశ్న?” అని అడిగాడు ఖడ్గసేనుడు, వేరే దారి తోచక.

“ప్రశ్న ఏమంత పెద్దదికాదు. కాని జవాబే కష్టమైంది. ఐనా ఆ ప్రశ్న విను: ‘అన్నిటికన్న స్త్రీ మిన్నగా కోరేది ఏమిటి?’ ఒక సంవత్సరంలోపల నువ్వుతెలుసుకుని చెప్పాలి” అన్నాడు కాలయక్షుడు.

సరే అని బయలుదేరాడు ఖడ్గసేనుడు. రాజోచితమైన తన దుస్తుల్ని మూటకట్టి భుజానవేసుకుని ఒక సామాన్యపౌరుడుగా పట్టణాలూ, గ్రామాలూ తిరగసాగాడు.

కాలయక్షుడు తనను అడిగిన ప్రశ్న అనేకమంది స్త్రీలను అడిగాడు. ‘అన్నిటికన్న స్త్రీ మిన్నగా కోరేది యేమిటి?’— ఈ ప్రశ్నకు తల కొకవిధంగా జవాబు చెబుతూవచ్చారు.

‘అందమైన భర్త’ అని కొందరు, ‘ధనవంతుడైన భర్త’ అని కొందరూ అన్నారు. మరి కొందరు ‘బుద్ధిమంతుడైన భర్తను కోరుతుం’దన్నారు. ఈవిధంగా అందరూ అన్నిరకాల జవాబులు చెప్పారు.

ఇంతలో సంవత్సరం గడువు పూర్తి కావచ్చింది. కాఽయక్షుడికి ఇచ్చిన మాట ప్రకారం, ఖడ్గసేనుడు తిరిగి అతడి కోటకు బయలుదేరాడు. కొన్నాళ్ళు ప్రయాణంచేసి, ఒకరాత్రి మళ్ళీ కోటప్రాంతాలకు వచ్చాడు.

ఖడ్గసేనుడు ఆరాత్రికి కోటపక్కనే వున్న అడవిలో కాలం గడిపి, తెల్లవారి కాలయక్షుణ్ణి కలుసుకోవచ్చుననుకుని ఒక చెట్టుకింద విశ్రమించాడు. బాగా నడిరాత్రి అయేసరికి దూరంలో చిన్న వెలుగు కనబడి, స్త్రీరొదనం వినబడింది.

ఖడ్గసేనుడు నిద్రమత్తులోంచి బయట పడి, ఆ స్త్రీ కంఠస్వరం వినబడిన చోటుకు

వెళ్ళాడు. వికృతాకారి ఐన ఒక వృద్ధస్త్రి అతడి కంటపడింది.

"ఇంత రాత్రివేళ ఎందుకు దుఃఖిస్తున్నావు?" అని అడిగాడు ఖడ్గసేనుడు.

"నాకు ఇప్పుడు ఎనభై ఏళ్ళ వయస్సు. నన్ను వివాహం చేసుకునేవాడెవడూ దొరక్క అరవైయేళ్ళనుంచి ఇలా దుఃఖిస్తున్నాను" అన్నది విడుస్తూ ఆమె.

ఖడ్గసేనుడు ఈ మాటలు విని చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు. యితర వికృతంగా వున్న వృద్ధురాలికి వివాహమీద అంత కాంక్ష ఏమిటా అనుకొన్నాడు. అతడి నోటినుంచి మాట రావడమే కష్టమైంది.

అతడి ఆశ్చర్యకారణాన్ని గ్రహించిన ఆ వృద్ధస్త్రి యిలా చెప్పసాగింది :

"ఖడ్గసేనమహారాజా ! మీరు యిప్పుడు చాలా ప్రాణాపాయస్థితిలో వున్నారు. మీరు కాలయక్షుడి ప్రశ్నకు సరైన జవాబు తెలుసుకోలేకపోయారు. ఆ ప్రశ్నకు సరైన జవాబు నాకొక్కరైకే తెలుసు."

"ఐతే ఆ జవాబు చెప్పి పుణ్యంకట్టుకో! నీవు విడి కొరినా యిస్తాను. మాట తప్పను" అన్నాడు ఖడ్గసేనుడు.

"సరే, మాటతప్పనన్నావు కనుక చెపుతున్నాను. కాలయక్షుడి ప్రశ్నకు జవాబిది. 'స్త్రీ అన్నిటికన్న మిన్నగా కోరేది ఏమిటంటే : తన యిష్టానికి ఎవరూ అడ్డు చెప్పుక పోవటమే" అన్నది ఆ వృద్ధ స్త్రీ.

సరేనని ఖడ్గసేనుడు వుదయమే కాలయక్షుడివద్దకు వెళ్ళి ఈజవాబు చెప్పాడు. జవాబు వింటూనే కాలయక్షుడు ఆశ్చర్యపడి, ఖడ్గసేనుని తెలివితేటలను మెచ్చుకుని, అతణ్ణి వదిలేశాడు.

బ్రతుకు జీవుడా అనుకుంటూ ఖడ్గసేనుడు తిరుగా ఆ వికృతరూపి అయిన వృద్ధస్త్రి దగ్గరకు వచ్చి, 'నీకు ఏమికావాలి కోరుకో!' అన్నాడు.

వృద్ధస్త్రీ నవ్వింది. తనకు కావలసినదేమిటో ఇప్పటికీ ఖడ్గసేనుడు గ్రహించలేకపోయినందుకు ఆమె ఎంతో ఆశ్చర్యపడింది.

"మహారాజా ! నాకు మాటయిచ్చారు. ఇదుగో నాకు కావలసినదేమిటో చెబుతున్నాను. అరవైవిళ్లనుంచి నన్ను వివాహం ఆడేవానికోసం ఎదురుచూస్తున్నాను. నేటికీ మీరు కనిపించారు. నాపైన కరుణించారు. మీ ఆస్థానంలో వివీరుడినైనా చూచి నాకు పెళ్ళిచేసి చిరకాలంనుంచి ఉండివున్న నాకోర్కె నెరవేర్చండి" అన్నది.

ఖడ్గసేనుడి నెత్తిన పిడుగుపడ్డట్టయింది. చూస్తూచూస్తూ ఈ వృద్ధ కురూపిని తన ఆస్థానంలో ఏ యువకవీరుడు మాత్రం చేసుకోవటానికి యిష్టపడతాడు? బనా, వాగ్దానం చెల్లించాలికదా !

ఆమెను వెంటబెట్టుకుని తిరిగి కొటిల్ల నగరానికి వచ్చాడు. చాలా కాలానికి మళ్ళీ తిరిగివచ్చిన మహారాజుకు రాజ్యంలో గొప్ప సన్మానం జరిగింది. కాని ఖడ్గ సేనుడికి మట్టుకి దిగులుపట్టుకుంది.

అతడు అన్నాహారాలు మాని రోజు రోజుకూ కృశింపసాగాడు. ఎవరెన్నివిధాల

అడిగినా అసలు కారణం బయటపెట్టలేదు. చివరకు ఒకనాడు తన మేనల్లుడైన రూపధరుడికి వెల్లడించాడు.

మామగారి బాధకు కారణం గ్రహించగానే, రూపధరుడు ఆ కురూపి అయిన వృద్ధస్త్రీని తనే వివాహమాడతానని నిర్ణయపడ్డాడు.

రూపధరుడికి ఆ వృద్ధస్త్రీకి వివాహం జరిగిపోయింది. అందరూ లోలోపల ఏమనుకున్నా, రాజకుటుంబానికి సంబంధించిన విషయం గనుక ఆ కురూపిని గౌరవించక తప్పిందికాదు.

చక్కగా అలంకరింపబడిన గదిలో పెండ్లికుమార్తె ఉన్నది. రూపధరుడు అక్క

డికి వెళ్ళాడు. ఆశ్చర్యం! అక్కడ ఆతడి కంటికి కనబడిన స్త్రీ మూర్తి వృద్ధురాలు కాదు. ఒక చక్కని యువతి. అపరూప సౌందర్యవతి. రూపధరుడు నివ్వెరపడి—

“నువ్వెవరవు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“నేనా? రూపధరుని భార్యను. కొంత శాపం విముక్తిచెందిన ఆ వృద్ధస్త్రీని నేనే!” అని నిజం వెల్లడించింది.

ఇందుకు ఆతను మరీఆశ్చర్యపోయాడు.

“సుందరీ! నీకు కలిగిన శాపం ఏమిటి? అది తొలగే మార్గమేమిటి?” అని ఆతంతో అడిగేసరికి, ఆమె ఇలా బదులు చెప్పింది:

“రాజకుమారా! కురూపినిని ఎంత మాత్రమూ సంశయించక, మీ మామ మాటను నిలబెట్టటంకోసమని నన్ను నీవు పెళ్ళాడటానికి అంగీకరించటంతో నాకు సగంశాపం పోయింది. ఇక తక్కిన సగమూ, అనగా పూర్తిశాపం పోవటానికి నిన్ను నేనొక ప్రశ్నవేస్తాను. నాకు శాపవిముక్తి కావటం

నీవు చెప్పే జవాబు మీద ఆధారపడి వుంటుంది” అన్నది.

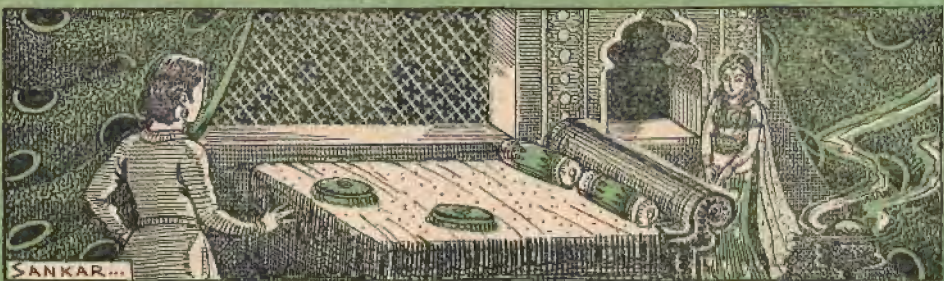
ఆ ప్రశ్నయేమిటో చెప్పమని రూపధరుడు ఆమెను తొందరపెట్టాడు.

అప్పుడామె “ఈసుందర రూపంలో నేను, రోజూ కొన్నిగంటలు మాత్రమే కనిపించగలను. కనుక, ఆలోచించి చెప్పాలి— నేను ఏయేవేళల ఈ రూపం ధరించాలి?” అని అడిగింది.

తడుముకోకుండా రూపధరుడు ‘నీకష్టమే నాయిష్టం’ అన్నాడు.

ఈజవాబు వినగానే ఆయువతిరూపంలో ఉన్న వృద్ధస్త్రీకి పట్టలేనంత సంతోషం కలిగింది. వెంటనే రూపధరుని సమీపిస్తూ—

“నాకు మీరు ఏ అడ్డంకి చెప్పకుండా, సమస్యను నా ఇష్టానికే వదిలేశారు కనక ఇప్పటికి నాశాపం పూర్తిగా నివృత్తి అయింది. నేనిక అన్నివేళలా ఈస్వరూపంలోనే వుండి పోగలను” అని చెప్పింది.

ఒకరినిమించి ఒకరు

CHITRA

పూర్వం మన దేశంలో ఒక గొప్ప శిల్పి ఉండేవాడు. ఆ కాలంలో కర్కల్ అనే ప్రాంతాన్ని పరిపాలిస్తూన్నరాజుకి విగ్రహాలు చెక్కించటం అంటే అభిలాష. ఆయన ఆ శిల్పిని రప్పించి, ఇరవైయైదు అడుగుల ఎత్తుగల పరమేశ్వరుని విగ్రహం తయారు చేయమన్నాడు.

అందుకు ఆ శిల్పి, "ఓ, అదెంత పని? చెక్కి యిస్తాను" అనిచెప్పి, మూడు మాసాలయేసరికి రాజు కోరిన గొప్ప విగ్రహం తయారుచేసి ఇచ్చాడు. విగ్రహాన్ని చూసి రాజు మురిసిపోయాడు. అంత ఎత్తైన విగ్రహం మన దేశంలో అంతవరకు లేనే లేదు. దేశదేశాలనుంచి వచ్చినవాళ్లంతా ఆ విగ్రహాన్ని చూసి మెచ్చుకోవడంవల్ల ఆ రాజు ఖ్యాతి దశదిశలా ఇట్టే వ్యాపించింది.

శిల్పికి గొప్ప గొప్ప బహుమతు లిచ్చి పంపేడు రాజు. శిల్పి బహుమానాలందు

కుని తన వూరు పోతుంటే రాజుకు ఒక భయంవేసింది.

ఈ శిల్పినే మరొక మహారాజు ఎవడైనా పిలిపించి, ఇంతకన్నా ఎక్కువ బహుమానం ఇచ్చి, ఇంతకన్నా గొప్ప విగ్రహాన్ని తయారుచేయించుకుంటాడేమో! అప్పు డా విగ్రహంముందు తన బొమ్మ తక్కువయి పోయి, తన కీర్తి తరిగిపోతుందేమో! అని. ఇంక బొమ్మలుచెక్కడం సాధ్యంకాకుండా వాని కుడిచెయ్యి నరికించి వదిలాడు.

శిల్పి స్వగ్రామం చేరుకుని తనకు రాజు చేసిన ద్రోహాన్ని తలుచుకొని దుఃఖిస్తూ, ఆ రాజుపైన ఎలా కని తీర్పుకోవటమా అని ఆలోచించాడు.

ఈ రాజుకి బద్ధశత్రువైన వేనూరిరాజు పద్దకు వెళ్లి తన గొడు చెప్పుకొన్నాడు.

'ప్రభూ, ఒక్క చెయ్యి పోయినంత మాత్రాన నా నేర్పు నశిస్తుందనుకోవడ

‘మేమిటి ఆ రాజు?’ అని ఆ శిల్పి తన ఎడం చేతితో మీసం మెలిపెట్టెడు.

ఇందుకు వేనూరురాజు ఆశ్చర్యపోయి, ‘అటైతే, నీ కుడిచెయ్యి పోయినా నేర్పు నశించలేదన్నమాట!’ అన్నాడు.

‘ఎడంచెయ్యి ఉందిగా ప్రభూ? నవ్వ సావి రెండుచేతులా బాబూలు వెనినట్టు నేను రెండుచేతులతోనూ విగ్రహాలు చెక్క గలను!’ అన్నాడు.

‘అటైతే నాకొక విగ్రహం తయారు చెయ్యి. కర్కల్ విగ్రహంకన్న చాలా ఎత్తైన విగ్రహం తయారుచెయ్యాలినుమా’ అని ప్రోత్సహించాడు రాజు.

‘తప్పకుండా అలాగే చేస్తాను. ముప్పై అరు అడుగుల ఎత్తున విగ్రహం తయారు చేసియిస్తాను!’ అన్నాడు శిల్పి.

శిల్పి కర్కలురాజుపైన పూనిన పగ కొద్దీ రాత్రింబగళ్ళు పనిచేసి అనుకున్న దానికంటే త్వరలోనే ఆ ముప్పైఅరుడుగుల విగ్రహాన్ని తయారుచేసి ఇచ్చాడు. వేనూరు రాజు బ్రహ్మానందభరితుడయ్యాడు.

కాని, ఇంతకుముందు కర్కలురాజుకి పట్టుకున్న భయమే ఇప్పుడు ఈ రాజుకి పట్టుకుంది. శిల్పిని వదిలిపెడితే అంత కన్నా గొప్ప విగ్రహం తయారుచెయ్య వచ్చు. అప్పుడు తన విగ్రహం గొప్ప యేముంటుందింక?

కర్కలురాజుకి తోచిన ఉపాయమే వేనూరు రాజుకి తోచింది. ఆ శిల్పి తన ఎడంచెయ్యి సహాయంవల్లకద ప్రజ్ఞచూపిం చగలిగాడు? అనితలిచి అతని ఎడంచెయ్యి కాస్తా సరికించివేశాడు.

‘ఐతేయేమి, చింత చచ్చినా పులుపు చావలేద’న్నట్టు రెండు చేతులా పోగొట్టు కున్నా, శిల్పికి పగ పోలేదు.

అతడు తక్షణమే మైసూరుకు పారి పోయి, శ్రవణబెల్గోలా రాజుతో ‘ప్రభూ, చిత్తగించారా నాపట్ల ఆ రాజు లిద్దరూ

చూపిన కృతఘ్నుత?' అని చెప్పుకొన్నాడు. అలా చెప్పుకోవటంతో - అతనికి ఆవేశం ఆగలేదు. ఉగ్రుడయ్యాడు శిల్పి. నిప్పులు చెరిగేస్తూ ఇలా అన్నాడు :

'ప్రభూ, ఇద్దరూ నా చేతులు నరికిం చారుగాని నా బుద్ధిని హరించటం వాళ్ల తరమవుతుందా, వాళ్ళను పుట్టించిన బ్రహ్మ తరమవుతుందా?' అన్నాడు.

'అటైతే నువ్వు చేతులు లేకుండానే విగ్రహాలు తయారుచేయగలవా?' అని అత్యంత అశ్చర్యంతో అడిగాడు రాజు.

'తప్పకుండా చెయ్యగలను. నాబుద్ధిని వినియోగించి నా శిష్యులచేత తమకోక అపూర్వమైన విగ్రహాన్ని తయారుచేయి స్తాను!' అని చెప్పాడు శిల్పి.

'చేయించు' మన్నాడు రాజు.

శిల్పి ఒక అసనం ఆధిష్టించి కూర్చు న్నాడు. శిష్యులకు ఆజ్ఞలిస్తూ, ఏభైయేడు అడుగుల ఎత్తుగల గోమతేశ్వరుని విగ్ర హాన్ని తయారుచేయించాడు. ఆ శిల్పి యాజమాన్యంక్రింద చెక్కబడ్డ బ్రహ్మాండ మైన విగ్రహం అదే. అతను తయారుచేసిన అఖరి విగ్రహమూ అదే!

ఏమంటే కర్మలురాజుకీ, వేమారు రాజుకీ పుట్టిన దుర్బుద్ధి ఈ శ్రవణబెల్లోలా

రాజుకీ పుట్టింది. 'అతనికంటే, ఘనుడు అచంట మల్లన్న' అన్నట్లు, అతని ప్రతిభ మరి ఏ ప్రభువుకూ వినియోగించటానికి ఏలుకాకుండా ఈ రాజు శిల్పియొక్క శిరస్సునే నరికించివేశాడు!

శిల్పిని చంపించిన రాజులు ముగ్గురూ చచ్చి చాలాకాలమైంది. కాని ఆ మహా శిల్పి కిర్తిని చాటే విగ్రహాలుమట్టుకి నేటికీ శాశ్వతంగా నిలిచిఉన్నాయి.

ఈవిధంగా, అశిల్పికి అనేకమైన ప్రజలు ఉన్నప్పటికీ, అతనికి జీవితంలో తోడ్పడ లేదు సరికదా, చివరకు అతని ప్రాణాలనే బలిగొన్నాయి.

SANKAR...

దేవదారువు

మహాప్రళయానికి తరువాత శ్రీ మహా విష్ణువు తిరిగి సృష్టికి పూనుకొన్నాడు.

కొంతవరకు సృష్టి సాగినతరువాత శ్రీ మహావిష్ణువుకు బడలిక కలిగింది. కొద్దికాలం విశ్రమించి నిద్రపోదామనుకున్నాడు. కాని తాను తిరిగి మేలుకొనేదాకా ఈ సృష్టిని ఎవరు కాపాడేటట్టు? జంతువులా మానవులా యింకా సృష్టి కానేలేదే?

అందుచేత శ్రీ మహావిష్ణువు తాను సృష్టించిన చెట్లనన్నిటినీ పిలిచి, "నేను విశ్రమించి లేచేవరకూ ఈ సృష్టిని భద్రంగా చూసే భారం మీది" అని చెప్పి చెట్లన్నిటినీ వేరువేరుగా కొండలమీదికి, లోయలలోకి,

మైదానాలమీదికి పంపేసి, తాను పడుకుని నిద్రపోయినాడు.

వేపచెట్టు, బాదంచెట్టు, తుమ్మచెట్టు, జువ్విచెట్టు, మర్రిచెట్టు మొదలైన అనేక చెట్లు మైదానాలమీదికి వెళ్ళాయి. పేకు చెట్టు, వెదురుచెట్టు మొదలైనవి లోయలలోకి వెళ్ళాయి. దేవదారువు ఎత్తయిన పర్వత శిఖరాలమీదికి పోయింది. అన్ని చెట్లూ శ్రీ మహావిష్ణువు ఆదేశానుసారం తమతమ స్థలాలలో నిబారుగా నిలబడి సృష్టికి కాపలా కాయసాగినై. కొంతకాలం గడిచేసరికి చెట్లలో కొన్నిటికి బడలిక వచ్చేసింది. అవి కొమ్మలువాల్చి కునకసాగాయి.

మరికొంతకాలం గడిచింది. నిద్రమొం
చుక రావటంవల్ల మరికొన్ని చెట్లు జోగ
సాగాయి.

ఇంకా కొంతకాలం గడిచింది. మిగిలిన
చెట్లకుకూడా నిరసం వచ్చేసింది. అవికూడా
నిద్రపోయాయి.

కాలక్రమాన శ్రీమహావిష్ణువు నిద్రనుండి
లేచాడు. చెట్లుఅన్ని గాఢనిద్రలో ఉన్నాయి.
ఆయనకు కోపంవచ్చింది. "ఏమిటి, ఈ చెట్ల
పొగరు? నా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, నాతోపాటే
నిద్రపోతాయా?" అన్నాడు. "స్వామి!"

శ్రీమహావిష్ణువు ఆశ్చర్యపడి తలయెత్తి
చూశాడు. కొండ శిఖరంమీద నిలబడివున్న
దేవదారువు పలికింది:

"స్వామి, నేను నిద్రపోలేదు. మీసృష్టిని
వెయ్యికళ్లతో కనిపెడుతున్నాను."

దారువును చూసి శ్రీమహావిష్ణువు చాలా
ప్రీతిచెంది, దానికి 'దేవదారువు' అన్న పేరు
ఇచ్చాడు. అన్ని ఋతువులలోనూ అది
పచ్చ పచ్చగా వుండేట్టుకూడా దానికి
వరం అనుగ్రహించాడు.

ఇది చేయటం నీవల్ల అవుతుందా ?

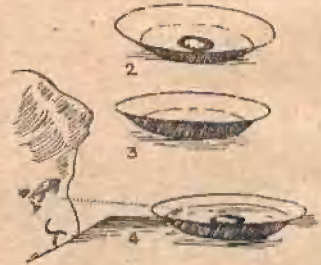
రెండు గాజుగళాసులు, కొంచెం నీళ్లు, ఒక సన్నటి రబ్బరుగొట్టమూ తీసుకురా. మేజాపైన కొన్ని పుస్తకాలు ఎత్తుగా పేర్చి, వాటిమీద ఒక గళాసులో నీళ్ళు ఉంచు. ఖాళీగళాసు ఆ దగ్గర లోనే కిందని పెట్టు.

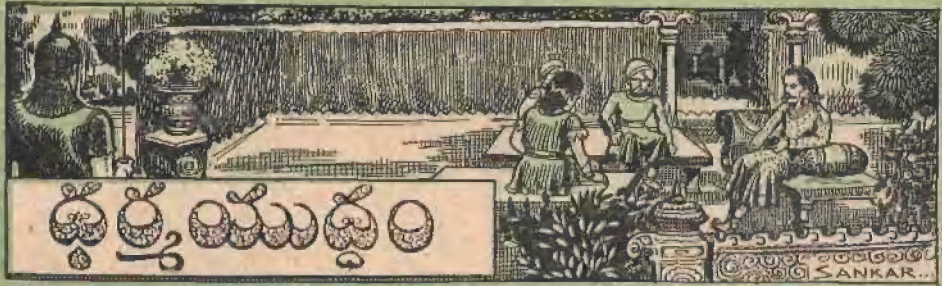
రబ్బరుగొట్టం తీసుకొని, దాని ఒకకొసను ఎత్తున ఉండే గళాసులో, నీళ్లలో బాగా మునిగి వుండేట్టు పడవెయ్యి. రెండవ కొస నీ నోటిలో పెట్టుకొని, నీళ్ళు వచ్చేదాకా లోపలికి పీల్చు.

గొట్టంనిండా నీళ్ళురాగానే, నీ నోటిలోవుండే కొసను వేళ్ళతో గట్టిగా అదిమి పట్టి, రెండవకొసని జాగ్రత్తగా దిగువనుండే ఖాళీగళాసులోకి వదిలిపెట్టు. పైన గళాసునీళ్ళలో వున్న కొసనిమట్టుకు ఏమీ కదవకు. మరొక విశేషం ఏమిటంటే; రబ్బరుగొట్టం కొస పైగళాసులో పెద్దదిగా ఉండాలి.

ఇప్పుడు నీవు అదిమిపట్టిన గొట్టపు రెండవకొసను మెల్లగా వదిలెయ్యి. చూస్తే—నీవు పీల్చుక్కరలేకుండానే పైగళాసులో ఉండే నీళ్ళు అన్నీ పూర్తిగా, రబ్బరు గొట్టంద్వారా కిందనున్న ఖాళీ గళాసులోకి వాటంతటవే వచ్చేస్తాయి.

మేజామీద ఒక చిన్న పళ్ళెం ఉంచు. పళ్ళెంమధ్యని ఒక నాణెం పెట్టు. (2-వ బొమ్మచూడు) కాని చూసేవాళ్లకు నాణెం కనిపించదు. (3-వ బొమ్మలో ఉన్నట్టు). ఇప్పుడు నీ స్నేహితుణ్ణి పిలిచి, కొంచెం కిందికి—అనగా నాణెం కనిపించకుండా ఉండేట్టుగా—కూర్చోమను (4-వ బొమ్మలోమోస్తరు) అతను అలానే కూర్చునివుంటే పళ్ళెంలో నిదానంగా నీళ్లుపోయటానికి ప్రారంభించు. పళ్ళెంమీద నున్న నాణెం పైకి లేచినట్టుగా అతనికి కనిపిస్తుంది. నిజానికి, నాణెం ఎక్కడపెట్టింది అక్కడనే వుందికాని, కదలనేలేదు. కాని, అతనికంటే అలా కనిపిస్తుంది.

ధర్మయుద్ధం

విక్రమదేవుడు అల కాపురి రాజ్యానికి ప్రభువు. ఆయన సేనానాయకులలో కంఠిరవుడు ఘనుడు. ఒక విజయదశమి నాడు రాజు, సేనానాయకులూ, పరివారమూ అంతా వెన్నెట్లో కూర్చుని వుబుసులాడు కొంటున్నారు.

అప్పుడు ఒక విచిత్రమైన వ్యక్తి గుర్రం మీద వచ్చి దిగాడు. అతనిని చూస్తూనే పరివారంలో ఒకడు "ఎవరు నీవు? మిత్రుడివా, శత్రువువా?" అని అడిగాడు.

ఆ వ్యక్తి 'శత్రువునూ కాదు, మిత్రుణ్ణీ కామా. నేనొక యోధుణ్ణి' అన్నాడు.

"ఐతే, నీకేంకావాలి?" అని కోపంగా చూశాడు, విక్రమదేవుడు.

"యోధుడికి కావాలిందేమిటి, బలా బలాలు చూచుకోవటమేగా?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు ఆ వ్యక్తి, నవ్వుతూ. ఈమాటకు అందరూ అతనికేసి చూశారు. అతను

అజానుబాహువు. నల్లటి గడ్డం. చేతిలో తళ తళ మెరిసే గండ్రగొడ్డలి!—ఈ వేషం చూచి అందరకూ భయం కలిగింది.

"సరి, నీతో యుద్ధంవేయటానికి మా సేనాని కంఠిరవుడు..." అని రాజు అనేసరి కల్లా, కంఠిరవుడు లేచి నిలబడ్డాడు.

అప్పుడు యోధుడు నవ్వుతూ "నేను యుద్ధంకోసమని రాలేదు. ఇదుగో— ఈ గండ్రగొడ్డలి చూశారుకద! మీలో ఎవరైనా సరే, దీనితో నా కంఠంమీద ఒక్క దెబ్బ వేయండి. ఒక్కటే దెబ్బ! ఈ దెబ్బకు గాను నన్ను కొట్టిన యోధుడు, వచ్చేయేడు మళ్ళీ ఇదే పండగరోజున, నావద్దకు వచ్చి ఇదే గండ్రగొడ్డలితో మెడమీద ఒక్క దెబ్బ తినాలి" అన్నాడు.

చిత్రమైన ఈకోరిక వినగానే అందరూ పకపక నవ్వారు. పదునైన ఆ గండ్రగొడ్డలితో కంఠంమీద దెబ్బతీసి, ఇంకా బతికి

వుండడమా? ఈ దెబ్బకు మళ్ళీ సంవత్సరం గడిచాక బదులు దెబ్బ తీయడమా!

అందరూ విస్తుపోయి చూస్తూవున్నారు. యోధుడు తయారుగావున్నాడు. కంఠీరవుడు యోధుని చేతిలోని గండ్రగొడ్డలి తీసుకొని, రెండుచేతులతో బలంగా కంఠంమీద ఒక్క వేటు వేశాడు.

ఆశ్చర్యం!—గండ్రగొడ్డలి కంఠంలో సగంవరకు దిగింది. కాని ఒక్క నెత్తురు బొట్టు అయినా కింద రాలలేదు. యోధుడు నిలబడేవున్నాడు!!

గొడ్డలి లాగేసి, మెడ తడుముకున్నాడు. అంతే. అతనికి ఏమీజరగనట్టే అనిపించింది.

ఎప్పటిలాగా అతను నవ్వుతూ, కంఠీరవుడికేసి చూచి, “ఓయీ!—మాటతప్పక నీవు, సరిగా మళ్ళీ ఈరోజునాటికి, నేనుండే ఫలానా గిరిదుర్గానికి వచ్చేయ్యి” అంటూ, గుర్రం ఎక్కి వెళ్ళిపోయాడు. అందరూ నిర్భాంతపోయారు.

యేడాది ఇట్టే గడిచిపోయింది. చూస్తూ వుండగానే విజయదశమి దగ్గరపడింది. ఆ యోధుని మహిమనుగురించి రాజుగాని, మంత్రిగాని ఏమీ నిర్ధారణ చేయలేక పోయారు. ఏమైనాకానీ, మాట నిలుపుకోవాలంటే కంఠీరవుడు గిరిదుర్గం వెళ్ళితిరవలిసిందే. ఆ యోధుడు దెబ్బతీసుకోటానికి అవకాశం ఈయవలిసిందే. మాటనిలుపుకోకుంటే రాజుకి రాజ్యానికికూడా కళంకం. కనుక బాగా ఆలోచించి, విక్రమదేవుడూ, పరివారమూ కంఠీరవుణ్ణి సాగనంపారు.

సాగనంపారేకాని, తమ సేనాని మళ్ళీ తిరిగిపస్తాడనే నమ్మకం ఎవళ్ళకూ లేదు. అటువంటి ఘనుడు తమకు లేకుండా పోతున్నాడే అని వారెంతో విచారించారు.

కంఠీరవుడు సంతోషంతో బయలుదేరి, రాత్రింబగళ్లు అరవ్యాలలో ప్రయాణం

చేస్తూ పోయాడు. అలసిపోవటంచేత, గుర్రందిగి, బడలిక తీర్చుకొందామని ఒక చెట్టుకింద కూర్చున్నాడు.

అంతలోనే, ఒక అర్ధనాదం అతనికి విని పించింది. గప్పున లేచి, ఏమిటా అని పోయి చూడగా-దొంగలబారిని పడిన ఒక రాజపుత్రిక ఆమె. కంఠీరవుడు ఖడ్గం దూసేసరికి దొంగలగుంపు చెల్లాచెదురైపోయింది.

రాజపుత్రిక కట్టివున్న కట్టు అన్నీ విప్పి కుశలప్రశ్నలు వేసి, ఆమె సమాచారాలన్నీ తెలుసుకొన్నాడు కంఠీరవుడు. ఇటువంటి అపదనుండి తనను రక్షించినందుకుగాను ఆ రాజపుత్రిక ఒక మహిమగల ఉంగరం అతనికి బహుమతి యిస్తూ "ఈ వుంగరం ధరించండి. ఇది దగ్గరఉంటే ఎటువంటి శక్తివంతమైన ఆయుధాలైనా మీకు హాని చేయలేవు" అని చెప్పింది.

కంఠీరవుడు వుంగరాన్ని తీసుకోలేదు. "అనాడు నేను యోధుణ్ణి పదునైన గండ్ర గొడ్డలితో కంఠంమీద దెబ్బకొట్టాను. అదే విధంగా నేను అతనివల్ల మళ్ళా బదులు దెబ్బతినటమే ధర్మం. మహిమగల వుంగరాన్ని మాటుపెట్టుకుని నేను వెళ్లటం కేవలం అధర్మం. వీరుడనైన నేను అటు

వంటి పనికి అంగీకరించలేను," అని సమాధానం చెప్పి, మళ్ళీ చెట్టుకిందకు చేరుకొన్నాడు.

మరికొంతసేపైన తరువాత దగ్గరవున్న నదికి స్నానానికని వెళ్ళాడు కంఠీరవుడు. అతడు వెళ్ళగా చూచి రాజకుమార్తెకూడా ఆ చెట్టుకిందకు వెళ్ళింది. అతడు తిరుగా పచ్చేసరికి ఆమె ఆద్యశ్మయైంది.

కంఠీరవుడు గిరిదుర్గం చేరుకొనేటప్పటికి యోధుడు గండ్రగొడ్డలితో సిద్ధంగావున్నాడు. "మాట తప్పని నిన్ను చూస్తే నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది" అని కంఠీరవుణ్ణి ఎంతగానో మెచ్చుకొన్నాడు.

కంఠీరవుడు తయారుగా నిలబడి, "మిత్రమా! బదులు చెబ్బ తీసుకో" అన్నాడు సంతోషంతోనూ, ధైర్యంతోనూ. "ఒక్క చెబ్బమాత్రమే సుమా!" అని హెచ్చరికకూడా చేశాడు.

ఈ హెచ్చరిక విని యోధుడు పకపక నవ్వాడు. "ఒక్క చెబ్బ!—ఈ చెబ్బకు తట్టుకొని బయటపడగలననుకొంటున్నాడు కాబోలు, అమాయకుడు!!" అనుకొన్నాడు తనలో. తళతళ మెరిసే తన గండ్రగొడ్డలితో బలంకొద్దీ ఒక్క వేటువేశాడు, కంఠీరవుని కంఠంమీద.

ఆశ్చర్యం!—గండ్రగొడ్డలి కంఠంలో సగంవరకు దిగింది. కాని, ఒక్క నెత్తురు బొట్టయినా కింద రాలలేదు. కంఠీరవుడు తొణకకుండా అలా నిలబడే వున్నాడు!! యోధునితోపాటు కంఠీరవునికి అపరిమిత మైన ఆశ్చర్యం కలిగింది. కంఠీరవుడు ఆ గొడ్డలిని ఇవతలకు లాగేసి, ఒక్కసారి

మెడ తడిచిచూచుకొంటే, అతనికి ఏమీ జరగనట్టే అనిపించింది.

యోధుడు నిర్ఘాంతపోయాడు! కోపం పట్టలేక, "మోసం! మోసం!!" అంటూ మళ్ళీ గొడ్డలిని ఎత్తబోయాడు. కంఠీరవుడు ఉగ్రుడై ఖడ్గం దూశాడు.

అంతలో గిరిదుర్గ మహారాజా, రాజ పుత్రికా అక్కడికి వచ్చి, వారిని ఆపు చేశారు. తనకు ఉపకారంచేసిన కంఠీరవునికి తెలియకుండానే, అతని కవచంలో మహిమగల తన ఉంగరం దాచిన సంగతి రాజపుత్రి తండ్రికి తెలియజెప్పింది.

నిజం తెలియగానే, ఎవరి ధర్మం వారు నెరవేర్చుకొన్నందుకు కంఠీరవునీ, రాజ పుత్రికానీ మెచ్చుకున్నాడు, యోధుడు. తరువాత—కంఠీరవుని ధర్మబుద్ధికి ధైర్యానికి సంతోషించి, రాజు అతనికి తన కూతురు నిచ్చి వైభవంగా వివాహంచేశాడు. ఇందుకు యోధుడుకూడా దంపతులను దీవించాడు.

SANKAR...

చెట్టు పైకి పెరుగుతుంది - ఎందుకు ?

ఈ ప్రశ్నకు జవాబు తెలుసుకునేముందు మనం ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి—భూమిపైన కనబడేదాన్నిబట్టి, చెట్టుఅంతా పైకే పెరుగుతుందని మనం అనుకొంటాము. కాని నిజానికి, చెట్టు అంతా పైకి పెరగదు. కొంతభాగం కిందికి పెరుగుతుంది. అదే వేరు. చెట్టుయొక్క ప్రతి భాగమున్ను తన పని ఉన్న వైపుకే పెరుగుతూ వుంటుంది. ఇలా జరగటానికి కారణం మేమిటంటే—

చెట్టును పుట్టించే విత్తులో కొన్ని అణువులుంటాయి. అవి గాలిలో, వెలుతురులో పెరిగే భాగాలుగా తయారవుతాయి. వెలుతురు కనిపించే వైపుకే అవి పెరుగుతాయి.

ఇలా కాకుండా, విత్తులో ఉండే మరికొన్ని అణువులు చీకటిలోనే చక్కగా పెరగగలిగి వుంటాయి. అవి భూమ్యాకర్షణశక్తికికూడా కట్టుబడి వుంటాయి. అందువేత, ఈ అణువులు భూమిలోపలికే బాగా పెరుగుతై.

పోతే - మనం విత్తుతో తమాషాలు చేయవచ్చు. దానిని తలక్రిందుగా నాటుతామనుకుందాం. ఐనా మొక్కమట్టుకు పెరిగేటప్పుడు చుట్టుతిరిగి పెరుగుతుంది. ఎలాంటి : వెలుతురూ గాలి ఉన్నవైపుకి—అనగా పైభాగానికి రెమ్మలూ, చీకటి ఉన్నవైపుకి—అనగా భూమికిందికి వేరులూ—పెరుగుతాయి.

ఇందువల్ల, మొక్కలన్నిటికీ రెండు ముఖ్యమైన భాగాలుంటాయని తేల్చుకోవచ్చు—ఒకటి : భూమిపైకి కనబడేది, రెండవది : మట్టిలో పాతుకు పోయేభాగమున్ను.

ఈ రెండుభాగాల్లో ఏఒకటి రెండవదాని సాయంలేకుండా జీవించలేదు. చెట్టు నిర్మాణమే అంత. ఆకులూ, రెమ్మలూ, పువ్వులూ పెరిగేభాగం గాలిలోనూ, వెలుతురులోనూ పైకి పెరుగుతుంది. రెండవభాగం భూమిలో పాతుకు పోయి, నీటిని లవణాలనూ పీల్చుకొని, చెట్టుకు నిలకడ కలిగిస్తుంది.

అసహాయ ఖారుడు

పూర్వకాలమందు మార్వార్ రాజ్యాన్ని రాజాగజసింగు పాలించుతూ ఉండేవాడు. ఆయన పెద్దకొడుకు అమరసింగు. తండ్రికి కొడుక్కి పడకపోవటంచేత, అమరసింగు గద్దెయెక్కకుండా తండ్రి తరిమివేశాడు.

అమరసింగును వెళ్లిపొమ్మన్న ఆ రోజున రాజ్యంలో అంతా దుఃఖించారు. ఇంత ఘరకు అమరసింగుకు ఆసరాగా ఉంటూ వచ్చిన సైనికులు ఈ సమయంలోకూడా అతనిని విడనాడక, వెంటవెళ్ళారు.

అమరసింగు సరాసరి పోయి, పాజహాను దర్శనంచేశాడు. మొగల్ ఫాదుషా పాజ హాను, అమరసింగును చూస్తూనే, అతని సాహసపరాక్రమాలను గ్రహించాడు. మెచ్చుకుని ఒక గొప్ప పదవి యిచ్చాడు.

కొద్దిరోజులకే ఫాదుషా, తన ముఖ్యనగ రాన్ని ఢిల్లీనుండి అగ్రాకు మార్చాడు. ఈ సందర్భంలో అమరసింగుకూ బి క నీర్

ప్రభువుకూ మధ్యని పేచీపడింది. ఇద్దరూ తనచెతికిందివారే కనుక, సులువుగా పేచీ విడగొట్టవచ్చునని ఫాదుషా తలచాడు.

ఐతే - అమరసింగుకు ప్రతికూలంగా కుట్రలు జరిగినై. పగవాళ్ళు ఎక్కువై నారు. ఫాదుషాకు స్వయానా బావమరిది ఐన సలబత్ ఖాన్ బద్దశత్రువయ్యాడు. శత్రువులు ఎంతగా ఎక్కువైనా, ఎదటపడి అమరసింగును ఎదిరించటానికి ఒక్కళ్ళకూ ధైర్యం చాలిందికాదు. అందు చేత లోలోపలనే గోతులు తీస్తూ, అతన్ని ఎలా లొంగవీయడమా అని, సమయంకోసం కనిపెట్టుకునివున్నారు.

అమరసింగూ సలబత్ ఖానూ రెండు పక్షాలుగా విర్పడ్డారు. ఐతే, సింగునుగురించి ముందుగానే ప్రతికటలు నూరిపోయటం చేత, ఫాదుషా తలకు విషం ఎక్కిపోయి వున్నది. కనుక, అమరసింగు ఏమి చెప్ప

కోన్నా ఫాదుషా వినిపించుకోలేదు. ఆమర సింగును దోషిగా ఎంచి, జరిమానా విధించాడు. పైగా, ఆ అపరాధరుసుము వసూలు చేయటానికని తన బావమరిది ఐన సలబత్ థాన్ నే నియమించాడు.

సలబత్ థాను అహంకారపూరితుడు. తన కోరిక ఫలించినందుకు పొంగిపోతూ, ఒకనాడు నిండుదర్బారులో 'ఏమి, రుసుము చెల్లిస్తావా, లేవా?' అని ఆమర సింగును నిలవని అడిగాడు.

పొరుషవంతుడైన సింగుకు ఈ మాట ఈటెపోటయింది. 'ఉండు, ఇప్పుడే, ఇక్కడే చెల్లించివేస్తా'నంటూ, ఖడ్గంధూసి సలబత్ ను నిలుపుగా తెగవేశాడు. దర్బారంతా నిశ్శబ్దమైంది. ఫాదుషా ఆమర సింగును దూషించాడు. ఫాదుషాను లెక్కచేయక, మాటకు మాట బదులుతీర్చాడు ఆమరసింగు.

అంతలోనే, విచ్చుకత్తులతో సిద్ధంగా వున్న ఆమరసింగు సైనికులు థాన్ బలగం పైన తలపడ్డారు. పోరు జరిగింది. కొద్ది సేపటిలోనే నెత్తురుకాలపలు ప్రవహించినై.

ఫాదుషా ఉగ్రుడై, 'సింగును పట్టండి, వంపండి!' అంటూ హెచ్చరించేశాడు.

ఆ సమయంలో ఆమరసింగు కొదమ సింగంలాగా యుద్ధరంగంమీదికి ఉరికాడు. శత్రువులు అతనిని చుట్టుముట్టారు. అందరిమధ్యనీ అతని ఖడ్గం మెరపులాగా మెరిసింది. ఒక్కచేతితో వాళ్ళనందరినీ చెండాడి, నేలకూల్చాడు. అందరి తలలూ తెగిపడినై. ఫాదుషానుకూడా వేటువేయాలనుకున్నాడు. కాని, ఈ సంగతి తెలిసి, ఫాదుషా జనానాకు పారిపోయి తలదాచుకొన్నాడు.

అగ్రాలోని యోర్రకోట రక్తమయమై వుంది. కోటలో పరివారమంతా గజగజ

వణికిపోతున్నారు. అమరసింగును కన్నెత్తి బనా చూడలేకపోయారు ఒక్కళ్ళూ. శత్రు వులనందరనూ తునుమాడిన అమరసింగు ఆలోచిస్తూ, మెల్లగా అడుగులు వేసు కొంటూ నడుస్తున్నాడు.

మరునాడు—ఫాదుషా ఒక బంగారు పళ్ళెం దర్బారుమందిరంలో పెట్టించి, 'అమరసింగు తలకాయ ఎవరైతే కొట్టి తెస్తారో, వాళ్ళకి ఈ బహుమానం' అని ప్రకటించాడు. ప్రకటన విన్నారెకాని, ఎవ్వరూ సాహసించి ముందుకు రాలేదు. చివరకు, అమరసింగు బావమరిది,

అర్జునగౌడ్ ముందుకు వచ్చాడు. 'తొందర పడవద్దుసుమా' అని ఫాదుషా హెచ్చరించాడు. 'తెలిసే వచ్చా'నన్నాడు అర్జునగౌడ్.

ఇంతవరకూ బావమరదు లిద్దరకూ మనస్పర్థలుగా ఉంటూవుండే. బనా గౌడ్, తెచ్చిపెట్టుకున్న చిరునవ్వుతో అమరసింగు వద్దకు వెళ్ళి, ఫాదుషాతో రాజీ పడమని హితబోధ చేశాడు. ఈ మాటకు అమరసింగు తాచులాగా లేచాడు. ఎలాబతేనేం, ఉభయూలా ఫాదుషా దర్శనంచేసుకోవటానికి గౌడ్ అతనిచేత వప్పించాడు.

ఇద్దరూ ఒక చిన్న ద్వారంలోనుండి వెళ్ళటానికి ఏర్పాటు జరిగింది. తీరా అక్కడికి వెళ్ళేసరికి, ఆ ద్వారం పొట్టిగా వుండి తలకు తగిలేటట్టు కనిపించింది. తల వంచడమంటే అమరసింగుకు మనస్థిరించలేదు. అప్పుడు గౌడు, ప్రక్కనే వున్న ఒక కిటికీ చూపించి, దానిలో కాళ్ళు దూర్చి ముందుగా సింగును దిగమన్నాడు. అమాయకుడైన అమరసింగు కొంచెమైనా ఆలోచించక, బావమరది చెప్పినట్టే చేశాడు. అమరసింగు కాళ్ళను కంతలో దూర్చగానే, గౌడు అతని గుండెలో బాకు గుచ్చివేశాడు! అమరసింగు నిస్సహాయుడైనాడు. బనా,

అతి ప్రయత్నమీద ఆ డ్రోహిని ముక్కు నరికివేసి, మరీ ప్రాణాలు విడిచాడు.

తక్షణమే, అర్జునగౌడు తన బావమరది తలను తెగవేసి, ఎంతో గర్వంతో ఫాదుషాకు బహుమతిగా తీసుకవెళ్ళాడు. ఐతే, ఫాదుషా అర్జునగౌడ్ చర్యలను వినగానే, అతను పరమద్రోహి అని తెలుసుకొని 'ముఖానికి మసిపూసి, గాడిదపైన కూర్చోబెట్టి ఊరే గించి, తల తీసివేయు'మని భటులకు ఆజ్ఞాపించాడు.

తరువాత—అమరసింగు మరణవార్త అతని భార్య హరిరాణి చెవినిపడింది. ఆమె పతితోపాటు సహగమనం చేయాలను కున్నది. ఐతే, పతి కళేబరం ఫాదుషా కోటలో చిక్కుకొన్నదాయె! ఎలా?

అప్పుడు పారుషశాలి ఐన రామ్సింగు— అమరసింగు మేనల్లుడు—ఒక సూరుమంది సైనికులను వెంటబెట్టుకుని, 'మామయ్య శవం నేను తెస్తా' నన్నాడు, ధైర్యంగా. పాపం, పసివాడివల్ల నేమవుతుంది? అకారణంగా పిన్నవాడు మొగలులకు బలి ఐపో తాడే! అని హరిరాణి దూరం యోచించింది.

అప్పుడు గత్యంతరం లేక, ఆమె తన మరది భల్లాసింగును బతిమలాడింది.

భల్లాసింగుకి ఆమె భర్తకి యేనాటినించో మాటలులేవు. ఐనా, ఈ ఆపదసమయంలో ఆమెకు వేరే దారి తోచలేదు.

"నాయనా!—నీ అన్న తురకల చేతులలో ఘోరమరణం పొంది, నన్ను విడనాడి పోయారు. సహగమనంచేసి ఆయనతోపాటు స్వర్గం చేరటమే నాకు తరణోపాయం. ఐతే, ఆయన కళేబరం ఎర్రకోటలో చిక్కుకు పోయింది! మహావీరుడైనటువంటి నీ అన్న కళేబరం ఎలాఐనా తీసుకురా. దిక్కులేని నాకు గతులు కల్పించు. కుటుంబగౌరవం నిలుపు. రాజపుత్రపారుషం చూపవలసిన

నమయం వచ్చింది. లే, వెళ్లు!" అని లేఖ వ్రాసి పంపింది ఆమె, మరడికి.

లేఖ చూడగానే భల్లా మనసు ఊగిన లాడింది. ఊరుకుందామనిపించింది కాని, అతనివాలకం కనిపెట్టి అతని భార్య, "మీరు ఇంట్లో వుండండి. నేను పోయి కళేబరం తీసుకువస్తా"నన్నది. ఈమాట విన గానే భల్లాకు పారుషం పొంగింది. తక్షణమే పరివారాన్ని- వెంటబెట్టుకొని బయల్దేరాడు. భల్లాతో పనివాడు రామ్ సింగుకూడా వెంట బడ్డాడు. భల్లా తన పరివారంతో—

"మహావీరడైన నా సోదరుని ఆత్మ మనవైపు చూస్తున్నది! అతని వంశగౌరవం నిలపడమో మంట కలపటమో మన చేతు లలో వున్నది!!" అని హెచ్చరించేసరికి, 'మేము విత్యాగాన్నయినా చేస్తా'మని వీరు లందరూ ప్రమాణంచేశారు.

ఈవిధంగా ఐదువందలమంది వీరులతో భల్లాసింగూ, రామ్ సింగూ బయల్దేరి,

ఫాదుషా కోటలోకి చొరుచుకుపోయి, అమర సింగ్ కళేబరమున్నచోటికి చేరుకున్నారు.

కళేబరం చూచి భల్లాసింగు జలజల కన్నీరువిడిచాడు. తక్షణమే దానిని భుజాల పైన వేసికొని, దొడుతీశాడు!!

అంతలోనే మొగలులు మేలుకొన్నారు. సంజ్ఞలుచేశారు. రాజపుత్రవీరులను చుట్టు ముట్టారు. కాని రాజపుత్రసైనికులు పోరాడి, శత్రువులు భల్లాసింగు వెంటపడకుండా నిలిపివేశారు. అప్పటికే, భల్లాసింగు కోట దాటి ఎంతోదూరం వెళ్ళి పోయాడు.

మొగలులు పూరుకోలేదు. శత్రువులను తరుముకొనిపోయి, హరిరాణి సహగమనం చేసే తావుకు చేరుకొన్నారు. కాని, వాళ్ళు చేరుకునేసరికే ఆమె సహగమనం విటటం కమూ లేకండా పూర్తిబహిష్కరించింది.

అమరసింగు అద్భుతచరిత్రను ఉత్తర దేశంలో యీనాటికీ ఒక అమరగాధగా చెప్పుకొని, తన్మయులవుతారు.

SANKAR...

9

1 2 3 4 5 6 7 8 9 8 7 6 5 4 3 2 1

(1) 9 తొమ్మిది అంకెలతో ఒక
వేడుక గుఱుకారం చెబుతా.
ఈ ప్రక్కని చూడండి:—

[వచ్చేనెల మరికొన్ని]

బదులు చెప్పు

1. ప్రపంచంలోకెల్లా పెద్దదీపం ఏది ?

ఇంగ్లండు
గ్రీన్లాండు
బోర్నియో

2. క్రిందినదులలో ఏది పెద్దది ?

సింధు
బ్రహ్మపుత్ర
గంగ

3. ప్రపంచంలోకెల్లా పెద్దగ్రంథాలయం ఏక్కడ వున్నది ?

అమెరికా
బ్రిటన్
రష్యా

4. హాలంపట్టిన కవి యెవరు ?

శ్రీనాథుడు
పోతన
పెద్దన

5. అచ్చయంత్రాన్ని మొట్ట మొదట కనిపెట్టింది ఏదేశం ?

భారతదేశం
ఈజిప్టు
చైనా

6. టెలిగ్రాఫ్ కనిపెట్టింది ఎవరు ?

మార్స్
బెల్
ఎడిసన్

పిల్లిబావగారి కాశీయాత్ర

పుణ్యం సంపాదించుకుందామని పిల్లిబావ గారు కాశీయాత్రకు బయలుదేరారు. త్రోవలో ఒక బల్లి, ఒక ఉడుతా కనుపించి మేముకూడా వెంటపస్తామన్నాయి. పిల్లిబావకు నంతోపం కలిగింది. 'సరే, రండి' అన్నారు. అప్పుడు బల్లి ఉడుతా రెండూ వెంబడే బయలుదేరాయి. ఐతే, కొంచెందూరం వెళ్ళాక అవి కనుపించ కుండాపోయాయి. పాపం పిల్లిబావ గారు 'పుణ్యానికిపోతే పాపం తలకు చుట్టుకొందే' అని చాలా విచారించారు. పాపాయిలా!— అ బల్లి, ఉడుతా, ఏమైపోయినయో కనుక్కో గలరా? కనుక్కోగలిగితే పాపం, పిల్లిబావ గారికి చాలా సాయంచేసినవారౌతారు.

అట్ట చివరిబొమ్మ

ఎదట ప్రత్యక్షమైన ఆ అందాలచిన్నది తన శాపవృత్తాంతం ఇలా విసికిడి చేసింది :—“రాజకుమారా, నా పేరు రత్నమాల. మా అమ్మకు ఉద్యాన వనాలలో విహరించడమంటే కుతూహలం. అందుచేత, ఎక్కడ ఉద్యానం కనిపిస్తే అక్కడికి వెళ్ళేది.

ఒకప్పుడు ఆమె ఒక సుందరమైన ఉద్యానంలో ప్రవేశించి అక్కడ చిత్రమైన పండ్లు కోసుకోబోయింది. అంతలో ఒక ముసలి రక్కసి వచ్చి, “అమ్మాయీ! ఒక వాగ్దానంచేస్తే, కావలసిన పండ్లు ఆరగించవచ్చు” అన్నది.

అందుకు నాతల్లి ‘సరే’నంది. అప్పుడు వృద్ధురాలు “నీకు పుట్టిన తొలి బిడ్డను నాకివ్వాలి” అని కోరగా, మాటయిచ్చి మా అమ్మ ఇష్టమొచ్చినన్ని పండ్లు తిన్నది. కొంతకాలానికి నేను పుట్టాను. కాని, నా తలిదండ్రులు నన్ను దాచివేసి, రహస్యంగా పెంచుతూవచ్చారు. ఐతే—ఈసంగతి ఎలాగో రక్కసి చెప్పబడి. అది ఉగ్రురాలై ఒక భూతసర్పాన్ని రాజ్యంలోకి పంపించింది. ఆ సర్పం అందరినీ పొట్టనుపెట్టుకోసాగింది. చివరకు నా తలిదండ్రులు నన్ను రక్కసికి వప్పగించినతరువాతగాని, భూతం రాజ్యంవదిలి పోలేదు.

నేనూ, నా పరివారమూ ఆ రక్కసి భవనంలో ఉంటున్నాము. ఒకనాడు ఒక సుందరాకారుడైన రాజకుమారుడు నా కంటబడ్డాడు. అతనిని నా భర్తగా చేసికోవాలనే ఉబలాటంతో పారిపోవటానికి యత్నించాను. అంతలో ముసిలిది ప్రత్యక్షమై, నన్నూ నా పరివారాన్నీ పిల్లులుగా మార్చివేసింది. మా ఉపచారాలకుగాను మహిమగల హస్తాలను ఏర్పాటుచేసింది.

తరువాత నేను బతిమాలేసరికి, ఆ వృద్ధరక్కసి జాలిపడి “అమ్మాయీ! ఏ రాజకుమారుణ్ణి ఐతే చూచి నీవు మక్కువపడ్డావే, అతనివల్లనే నీకు శాప విముక్తి కలుగుతుంది” అని చెప్పింది. నీ చిత్రపటం తయారుచేసుకొని, గోడను అలంకరించుకుని, నాటినించి అరాధిస్తూవున్నాను. కృపాసేనా! నాకు శాపం తొలగించి పుణ్యంకట్టుకొన్న ఆ రాజమారుడవు నీవే!” అని చెప్పి ముగించింది రత్నమాల.

ఒంటిగీత బొమ్మ

పంపినవారు :

ఎస్. జి. సీతారామాచార్య-సకంద్రాబాద్

వి నో దం

యజమాని తన సత్తుకరును పిలిచి, యిలా చెప్పాడు: "నీవు బాగుపడటానికి మంచి అపకాశం కల్పిస్తున్నాను. రేపటినుంచి నీవు పనికిరానక్కరలేదు."

ఈనెల 'బదులుచెప్ప' జవాబులు

1. గ్రీన్లాండు
2. సెండు
3. రష్యా
4. పోతన
5. చైనా
6. మోర్స్

ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ

జూన్ నెల ఫలితాలు

జూన్ నెల చందమామలో ప్రచురింపబడే ఫోటోలకుగాను, మాకు వచ్చిన వ్యాఖ్యలలో ఉత్తమంగా వున్న ఈ దిగువ వ్యాఖ్యలకు బహుమతి యివ్వడమైనది.

వ్యాఖ్యలు :

మొదటి ఫోటో : మీనుల పంట

రెండవ ఫోటో : మానుల జంట

పంపినవారు :

డి. అజంతాదేవి - చిత్తూరు

బహుమతిపొందిన ఈ వ్యాఖ్యలు, పంపినవారి పేరుతోనూ జూన్ నెల చందమామ ఫోటోల దిగువని ప్రచురిస్తాము. బహుమతి మొత్తం రూ. 10/- జూన్ సంచిక వెలువడిన వెంటనే పంపబడుతుంది.

జూలై నెలలో

ప్రచురింపబడే ఫోటోల నమూనాలు వివరాలతోనూ ప్రక్కపేజీలో చూడండి.

ముఖ్యసూచన :

వ్యాఖ్యలను ప్రక్కపేజీలోని కూపన్ లోనే పూర్తిచేసి పంపాలి. పూర్తిచేసిన కూపను బుక్ ఫోస్టలో పంపవచ్చు. ఇందుతో ఎటువంటి జాబులను జతపరచకూడదు.

1953 జూలై సంచికలో ప్రకటించబడే పోటోలకు నమూనాలు

★ పై రెండు పోటోలకూ సరిబస వ్యాఖ్యలు కావాలి. వ్యాఖ్య ముచ్చటైన ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్నివాక్యంలోగానీ ఉండవచ్చు. మొదటిపోటోకూ రెండవ పోటోకూ వ్యాఖ్యలు సంబంధం కలిగివుండాలి.

★ మే 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ దిగువ కూపన్‌లో వ్యాఖ్యలు రెండూ పూర్తి చేసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి. చందమామ పోటోవ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 26.

★ చందమామ కూపన్‌లోగాక, ఇతర విధముల పంపే వ్యాఖ్యలు పోటీకి పనికిరావు.

→ చందమామ పోటోవ్యాఖ్యల పోటీ కూపన్ ←

మొదటి పోటో

రెండవ పోటో

వ్యాఖ్య వ్యాఖ్య

పంపినవారి పేరు

పూర్తి చిరునామా.....

వస్తూంది!

విజయ వారి

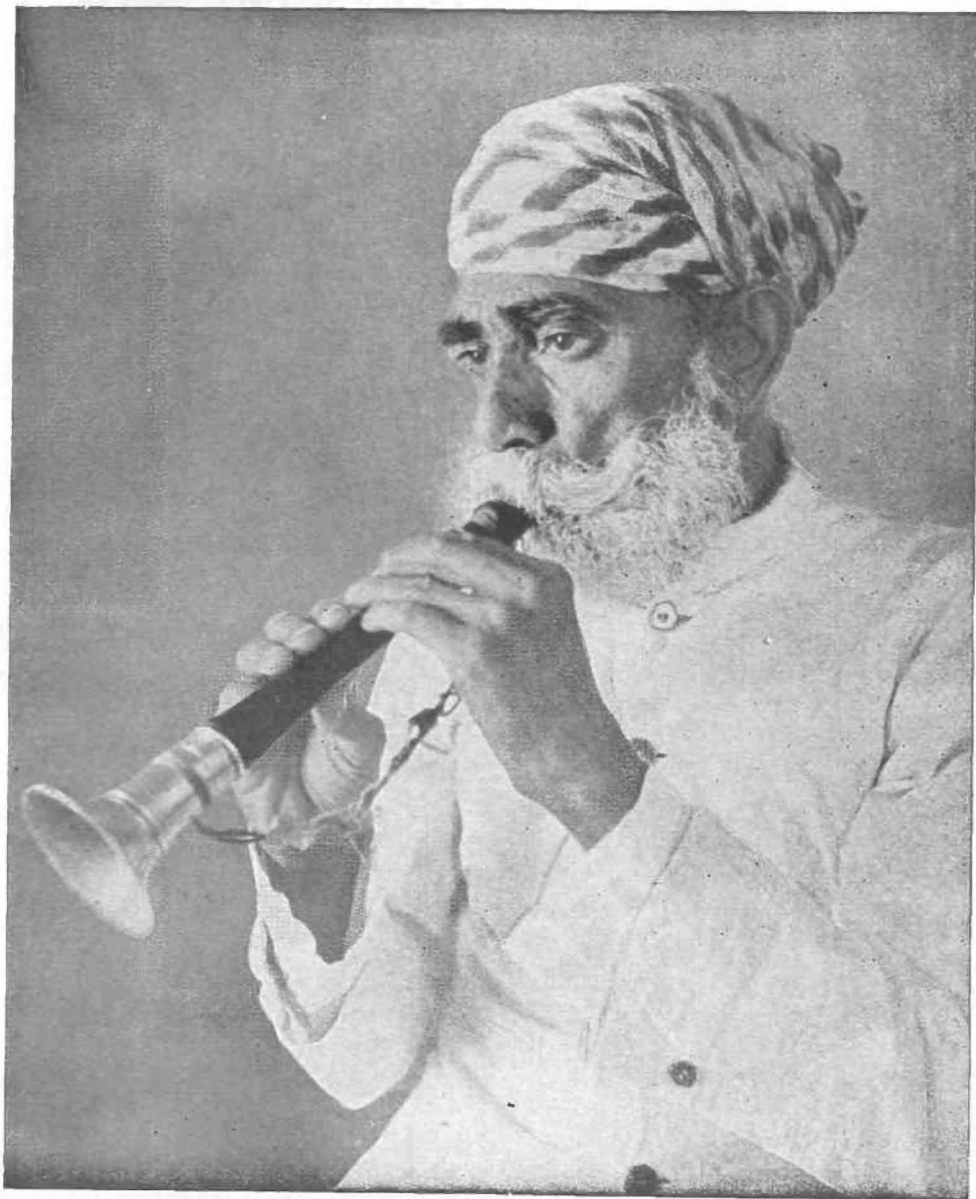
చంద్రహారం

డైరెక్టర్

కె. కామేశ్వరరావు
బి.ఎ.

నిర్మాతలు... నాగిరెడ్డి & చిత్రపాలన

ఐ హుమతి
ఘండిన వ్యాఖ్య

విద్యుత్ గానం

పంపినవారు :
సి. వి. శ్రీనాథ్ - వెల్లూరు

